

AKNYSTOS SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ TEIKIAMŲ PASLAUGŲ KOKYBĖS VERTINIMAS

2021 m. gruodžio mėn. 20 d.

I. Vertinimo metodikos aprašymas

Aknystos socialinės globos namai yra įstaiga, teikianti socialinės globos paslaugas asmenims su proto negalia. Šiuo metu globos namuose gyvena 310 gyventojų: Centriniam padalinyje 198, Debeikių filiale 27, Rubikių filiale 27, Leliūnų filiale 24, Kalvelių filiale 24, Šlavėnų grupinio gyvenimo namuose 10 gyventojų. Šio tipo įstaigų veiklą reglamentuoja Socialinių paslaugų įstatymas, Socialinės globos normos, Darbo laiko sąnaudų normatyvai, Higienos norma ir kiti teisės aktai.

Atliekant Aknystos socialinės globos namų kokybės vertinimą, buvo pasirinkta įvertinti įstaigos veiklą 2 aspektais: įvertinti kaip globos namų veikla atitinka formaliuosius teisės aktų reikalavimus bei atlikti gyventojų ir darbuotojų apklausas. Šio vertinimo pagrindu pasirinktas dokumentas, reglamentuojantis minimalius/bazinius reikalavimus ir apimantis visas globos namų veiklos sritis – Socialinės globos normos ir jų 4 priedas. Atitikties globos normoms rezultatai pateikiami laikantis normų struktūros, vertinant kaip įstaigos veikla tam tikrais kriterijais atitinka konkrečios normos charakteristiką, t.y. aprašant kokias procedūras, veiksmus atlieka įstaiga, aprašant kriterijus, kuriais remiantis galima daryti išvadą, kad įstaiga užtikrina normoje keliamus reikalavimus. Jei veikla neatitinka ar iš dalies neatitinka normos reikalavimų, aprašoma neatitikimo esmė ir pateikiama **rekomendacija paryškintu šriftu**.

Gyventojų ir darbuotojų apklausos buvo vykdomos anketavimo metodu, jose pateikiant uždarus klausimus-teiginius su galimais penkiais atsakymų variantais: nesutinku, iš dalies nesutinku, nežinau, iš dalies sutinku, sutinku. Viso buvo apklausta 178 globos namų gyventojai ir 74 darbuotojai. Darbuotojų apklausa buvo vykdoma anonimiškai, gyventojų – iš dalies anonimiškai – priklausomai nuo sveikatos būklės anketas padėjo pildyti darbuotojai. Apklausos rezultatai buvo apdorojami statistinių duomenų analizės programa SPSS. Apklausų rezultatai buvo naudojami ir vertinant, kaip įstaigos veikla atitinka kai kurias konkrečias normas, gyventojų nuomonę pateikiant skiltyje „Įstaigos veiklos apibūdinimas“.

Darbuotojų ir gyventojų apklausos rezultatai pridedami prie šio vertinimo – pateikiamos visų anketoje esančių klausimų gyventojų (1 priedas) ir darbuotojų (2 priedas) pateiktų atsakymų apibendrinti duomenys – stulpelinės diagramos. Kadangi 57% iš visų apklaustų gyventojų ir 30% apklaustų darbuotojų yra iš globos namų filialų, buvo tikslinga išskirti respondentų atsakymus pagal vietą įstaigoje – filialas ar centrinis padalinys. Išskirti atsakymus pagal padalinius tikslinga ir dėl to, kad gyvenimo sąlygos filialuose gali skirtis nuo sąlygų centriniam korpuse: mažesnis gyventojų skaičius, aplinka artimesnė namų aplinkai, didesnė integracijos į bendruomenę galimybės. Apklausos rezultatai pagal vietą Centriniam padalinyje/Filialuose pateikiami minėtuose prieduose prie kiekvieno klausimo. Atkreiptinas dėmesys, kad filialuose gyvenančių gyventojų ir dirbančių darbuotojų atsakymų pasiskirstymas rodo geresnę teikiamų paslaugų ir darbo sąlygų vertinimą.

Vertinimo formos pabaigoje pateikiamos visos rekomendacijos globos namams, kokiose srityse siūloma tobulinti veiklą, procedūras ar paslaugas. Rekomendacijos perkeltos iš skiltyje „Įstaigos veiklos apibūdinimas“ įvardintų neatitikimų/taisytinų veiklos sričių.

II. Vertinimas Pagal Socialinės globos normų 4 priedą

Eil. Nr.	Socialinės globos norma	Socialinės globos normos turinys ir charakteristika	Įstaigos veiklos apibūdinimas, rekomendacijos
I sritis. Paslaugų paskyrimas, planavimas ir asmens apgyvendinimas			
1.	Senyvo amžiaus asmeniui ir suaugusiam asmeniui su negalia (toliau – asmuo) ar jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams užtikrinama galimybė susipažinti su socialinės globos įstaigomis	1.1. Asmeniui suteikiama galimybė jam priimtina forma pareikšti savo nuomonę apie socialinės globos namų, specializuotų slaugos ir socialinės globos namų, grupinio gyvenimo namų (toliau – socialinės globos įstaiga) parinkimą. Prieš pradėdant teikti socialinę globą, asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams sudaromos sąlygos apsilankyti socialinės globos įstaigoje ir susipažinti su socialinės globos įstaigos teikiamomis paslaugomis.	Globos namai sudaro sąlygas visiems suinteresuotiems asmenims apsilankyti įstaigoje ir susipažinti su gyvenimo sąlygomis, teikiamomis paslaugomis. Asmenys apgyvendinami globos namuose savivaldybės siuntimu, todėl asmens galimybė pareikšti savo nuomonę dėl globos namų pasirinkimo priklauso nuo sprendimą priimančios savivaldybės. Aknystos socialinės globos namų gyventojų apgyvendinimo tvarkos 4.4 p. numatyta galimybė asmeniui ir artimiesiems apsilankyti globos namuose prieš pasirenkant globos įstaigą.
		1.2. Asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams yra prieinama informacija apie socialinės globos įstaigos teikiamas paslaugas, personalą ir kita	Informacija apie globos namų paslaugas, personalą ir gyvenimo sąlygas pateikiama internetiniame puslapyje http://www.aknystossgn.lt . Informacija prieš apgyvendinant taip pat teikiama telefonu ar apsilankant įstaigoje.
2.	Užtikrinamas asmens socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku asmens poreikių vertinimu	2.1. Asmeniui socialinė globa socialinės globos įstaigoje pradėdama teikti pagal asmens ar jo globėjo, rūpintojo, prašymą ir, kai socialinę globą organizuoja savivaldybė, savivaldybės sprendimą skirti asmeniui ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą socialinės globos įstaigoje, teisės aktų nustatyta tvarka įvertinus asmens socialinės globos poreikį. Jei socialinė globa pradėta teikti ne savivaldybės sprendimu, asmens socialinės globos poreikio vertinimą užtikrina socialinės globos įstaiga. Socialinės globos įstaigoje kaupiamoje informacijoje apie asmenį (toliau – asmens byla) yra tai fiksuojantys įrašai ir dokumentai.	Visi asmenys globos namuose apgyvendinami tik su savivaldybės siuntimu, savivaldybei gavus asmens prašymą ir įvertinus socialinės globos poreikį. Šie dokumentai saugomi asmens byloje įstaigoje. Ne savivaldybės sprendimu apgyvendintų asmenų ilgalaikėi globai įstaigoje nėra. 2019-2020 m. privačiu susitarimu asmenys buvo apgyvendinami tik trumpalaikėi globai (7 asmenys).
		2.2. Senyvo amžiaus asmenų socialinės globos namuose ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa teikiama senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims (tarp jų ir senatvės pensijos amžių sukakusiems asmenims, turintiems sunkią negalią), kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas ar dalinis nesavarankiškumas.	Apgyvendinami tik suaugę asmenys su negalia ir sunkia negalia.

<p>2.3. Socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa teikiama suaugusiems darbingo amžiaus asmenims su negalia (tarp jų ir suaugusiems asmenims, turintiems sunkią negalią), kuriems nustatytas visiškas ar dalinis nesavarankiškumas. Socialinės globos namai gali apgyvendinti iš dalies nesavarankiškus suaugusius asmenis su negalia atskiruose butuose ar gyvenamuosiuose namuose, suteikdami šiems asmenims reikalingą pagalbą, ir nuolat ieško tokių galimybių. Apgyvendinimas atskiruose butuose ar gyvenamuosiuose namuose yra prilyginamas apgyvendinimui grupinio gyvenimo namuose.</p>	<p>Paslaugos globos namuose teikiamos tik suaugusiems asmenims su negalia bei sunkia negalia. Globos namai turi 6 padalinius: 1 centrinį padalinį, 4 filialus ir 1 Grupinio gyvenimo namus suaugusiems asmenims su negalia.</p>
<p>2.4. Grupinio gyvenimo namuose ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa teikiama senyvo amžiaus asmenims ar suaugusiems asmenims su negalia (tarp jų ir suaugusiems asmenims, turintiems sunkią negalią), kuriems nustatytas visiškas ar dalinis nesavarankiškumas.</p>	<p>Šlavėnų Grupinio gyvenimo namuose gyvena tik asmenys su negalia.</p>
<p>2.5. Specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa teikiama senyvo amžiaus asmenims su sunkia negalia, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis dėl protinio atsilikimo ar psichikos sutrikimo, ar suaugusiems asmenims su sunkia negalia, kuriems nustatytas 0 iki 25 procentų darbingumo lygis ir specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis dėl protinio atsilikimo ar psichikos sutrikimo.</p>	<p>NETAIKOMA.</p>
<p>2.6. Socialinės globos įstaigoje yra įvertinti visi asmens sveikatos, laisvalaikio organizavimo, socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo, specialieji ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į asmens gebėjimus, gabumus, silpnąsias savybes, situaciją šeimoje, socialinę riziką, negalią, ypatumus, susijusius su amžiumi, branda, etnine kilme, kalba, religija, lytimi, rasine priklausomybe ir kita. Vertinant asmens konkrečių paslaugų, pagalbos poreikius detalai aprašomos sritys, kuriose jis yra labiau savarankiškas, kur ir kokios konkrečios pagalbos jam reikia.</p>	<p>Visiems gyventojams paslaugos teikiamos pagal įvertintus Asmens konkrečių paslaugų poreikius. Visos poreikių sritys detalai aprašomos.</p> <p>2021 m. kovo mėn patvirtinta nauja Poreikių vertinimo ir ISGP sudarymo tvarka, pradėtas globos namų gyventojų poreikių pervertinimas pagal naują formą. Iki 2021-12-20 poreikių vertinimas atliktas 85% gyventojų.</p>

		<p>2.7. Atsižvelgdama į socialinės globos įstaigoje įvertintų asmens konkrečių paslaugų, pagalbos poreikius, vertindama asmens individualias savybes bei ypatumus, susijusius su amžiumi, etnine kilmė, kalba, religija, lytimi, rasine priklausomybe, socialinės globos įstaiga įsivertina savo galimybes suteikti asmeniui reikalingas paslaugas. Jei socialinės globos įstaiga neturi galimybių asmeniui suteikti reikalingų paslaugų, apie tai yra informuojamas asmuo, globėjas, rūpintojas, savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti asmeniui socialinę globą.</p>	<p>Tokių atvejų iki 2021-12-20 nebuvo. Jei vertinant poreikius būtų nustatyta, kad įstaiga neturi galimybių suteikti reikiamų paslaugų, būtų kreipiamasi į asmenį atsiuntusią savivaldybę.</p>
		<p>2.8. Socialinės globos įstaigoje, vertinant asmens poreikius, dalyvauja visi reikalingi specialistai, pats asmuo ar, esant poreikiui, asmens globėjas, rūpintojas, kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai ir visa tai yra užfiksuota asmens byloje pridėdamuose dokumentuose.</p>	<p>Vertinant asmens poreikius dalyvauja visi su juo dirbantys specialistai, pagal galimybes pats asmuo ar artimieji. Pagal galimybes, žymos apie specialistų, asmens ar jo artimųjų dalyvavimą yra poreikių vertinimo formose.</p>
		<p>2.9. Į socialinės globos įstaigą nepriimami asmenys, kurie apgyvendinimo metu serga ūmiomis infekcinėmis ligomis arba jiems diagnozuota ūmi psichozė. Pirminės ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo arba gydančio gydytojo išduotas išrašas iš medicininių dokumentų (F027/a), nuo kurio išdavimo iki asmens apsigyvenimo globos įstaigoje negali būti praėję daugiau kaip 3 mėnesiai, yra saugomas asmens byloje.</p>	<p>Aknystos socialinės globos namų gyventojų apgyvendinimo tvarkos 2.8 p. numatyta, kad į įstaigą nepriimami sergantys ūmiomis infekcinėmis ligomis ar ūmia psichoze. Šiame punkte numatyta, kad F027/a išrašas negali būti senesnis nei 3 mėnesiai. Išrašai saugomi gyventojų asmens bylose.</p>
		<p>2.10. Asmeniui užtikrinama, kad pasikeitus asmens poreikiams, jo sveikatos būklei ar atsiradus kitoms aplinkybėms, asmens socialinės globos poreikis yra vertinamas iš naujo. Nustačius, kad teikiama socialinė globa nebeatitinka asmens poreikių, raštu informuojamas asmuo ar jo globėjas, rūpintojas, kai asmuo apgyvendintas savivaldybės sprendimu, – ir savivaldybė, priėmusi sprendimą asmeniui skirti socialinę globą socialinės globos įstaigoje. Jeigu ir toliau socialinė globa yra tęsiama, yra raštiški asmens ar jo globėjo, rūpintojo ir, jei socialinė globa pradėta teikti pagal savivaldybės sprendimą, – savivaldybės sutikimai tęsti socialinę globą. Visa tai yra užfiksuota asmens byloje pridėdamuose dokumentuose</p>	<p>2021 metais tokių atvejų nebuvo. Pasikeitus asmens poreikiams, iš naujo būtų vertinamas jo socialinės globos poreikis. Nustačius, kad įstaiga negali suteikti paslaugų atitinkančių asmens poreikius, būtų kreipiamasi į savivaldybę ir asmens artimuosius. Globa būtų tęsiama tik esant savivaldybės, asmens ir artimųjų sutikimams.</p>
<p>3.</p>	<p>Asmeniui ar jo globėjui, rūpintojui yra garantuojamas sutarties, atitinkančios asmens geriausius teisėtus interesus, pasirašymas</p>	<p>3.1. Kiekvienas asmuo, kuriam teikiama socialinė globa, ar jo globėjas, rūpintojas ir socialinės globos įstaiga yra pasirašę sutartį, kurioje numatytos socialinės globos teikimo sąlygos, teikimo laikas, abiejų šalių teisės, pareigos, atsakomybė ir kitos sąlygos. Sutartis sudaryta praėjus ne daugiau kaip 7 kalendorinėms dienoms nuo asmens apgyvendinimo socialinės globos įstaigoje. Sutarties turinys yra aiškus, suprantamas, nedviprasmiškas.</p>	<p>Apgyvendinant asmenį pasirašoma dvišalė sutartis. Joje numatyta: paslaugų teikimo sąlygos ir laikas, šalių pareigos ir teisės. Sutartis sudaroma ne vėliau nei per 7 d. nuo asmens atvykimo į įstaigą. Taip pat pasirašoma trišalė finansavimo sutartis su savivaldybe</p>

		<p>3.2. Asmuo jam priimtina forma iki sutarties pasirašymo yra supažindintas su socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis gyventojams ar kitais dokumentais, reglamentuojančiais gyvenimą socialinės globos įstaigoje. Žymos apie tai užfiksuotos sutartyje ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p>	<p>Asmuo visuomet supažindinamas su Vidaus tvarkos taisyklėmis prieš pasirašant sutartį. Sutartyje yra žyma „Su sutarties nuostatomis bei Gyventojų vidaus tvarkos taisyklėmis susipažinau bei sutinku, kad sutartis gali būti nutraukta vienai iš šalių nesilaikant sutarties ir/ar Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių sąlygų“</p>
		<p>3.3. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas, prieš pasirašydami sutartį, yra informuoti, kad sutartis gali būti nutraukta asmens ar jo globėjo, rūpintojo arba socialinės globos namų iniciatyva. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas žino, kad, prieš nutraukiant sutartį socialinės globos įstaigos iniciatyva, iš anksto bus informuotas asmuo, jo globėjas, rūpintojas ir savivaldybė, priėmusi sprendimą skirti asmeniui socialinę globą socialinės globos įstaigoje (tais atvejais, kai asmuo socialinės globos įstaigoje apgyvendinamas savivaldybės sprendimu). Sutarties nutraukimas yra užfiksuotas asmens byloje pridedamuose dokumentuose</p>	<p>Sutarties 5 skyriuje nustatyti sutarties nutraukimo pagrindai: asmens iniciatyva, abipusiu susitarimu ir įstaigos iniciatyva.</p> <p>Vidaus tvarkos taisyklių gyventojams 50 p. numatyta, kad svarstant gyventojų šalinimo klausimą bus pakviesti dalyvauti visi suinteresuoti asmenys: pats gyventojas, savivaldybės atstovai ir t.t.</p>
<p>4.</p>	<p>Asmeniui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau – ISGP)</p>	<p>4.1. Socialinei globai asmeniui teikti sudarytas ISGP, kuriame pateikta detali informacija apie asmens socialinius ryšius, šeimą, informacija iš pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo apie asmens sveikatos būklę ir informacija apie socialinės globos įstaigoje įvertintus asmens poreikius. ISGP numatyta, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos uždavinių įgyvendinimo, detalizuotos paslaugos (socialinės, sveikatos priežiūros, psichologinės ir kt.), kurios asmeniui teikiamos ar organizuojamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, koks rezultatas pasiektas, kokie numatomi tolesni veiksmai, kad būtų pasiekti užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, trumpas ISGP įgyvendinimo proceso aprašymas ir kita). ISGP yra kiekvieno asmens byloje.</p>	<p>Visiems gyventojams yra parengti ISGP. Pagal nustatytus asmens poreikius yra iškeliami uždaviniai ir numatomos priemonės uždaviniams pasiekti.</p> <p>2021 m. kovo mėn. globos namų gyventojams pradėti rengti ISGP pagal naują formą. Iki 2021-12-20 nauji ISGP sudaryti 85% gyventojų.</p>
		<p>4.2. ISGP rengia socialinės globos įstaigos specialistai, esant poreikiui, dalyvauja ir socialiniai darbuotojai, savivaldybės institucijos nustatyta tvarka paskirti vertinti senyvo amžiaus asmenų ar asmenų su negalia (šeimų) socialinių paslaugų poreikį (toliau – savivaldybės socialiniai darbuotojai), kiti reikalingi specialistai. Visa tai yra užfiksuota asmens ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p>	<p>ISGP rengia globos namų socialiniai darbuotojai, į procesą įtraukiami kiti globos namų specialistai, susiję su konkrečiam gyventojui teikiamomis paslaugomis.</p> <p>Savivaldybės socialiniai darbuotojai būtų įtraukiami esant poreikiui.</p>
		<p>4.3. ISGP sudarymo laikas priklauso nuo asmens gebėjimų prisitaikyti prie aplinkos, naujų aplinkybių, turimų psichologinių asmens savybių ir kt. Esant poreikiui, atvykusiam į socialinės globos įstaigą asmeniui dėl sudėtingos adaptacijos ne ilgiau kaip vienam pusmečiui gali būti</p>	<p>Aknystos socialinės globos namų asmens konkrečių poreikių vertinimo bei individualaus socialinės globos plano sudarymo, pildymo ir peržiūrėjimo tvarkos aprašo 20 p. numatyta, kad ISGP sudaromas ne vėliau kaip per 1.5 mėn. nuo gyventojų atvykimo į</p>

		sudaromas preliminarus ISGP, kuris ne vėliau kaip po pusmečio turi būti peržiūrimas. ISGP (įskaitant ir preliminarų) senyvo amžiaus asmeniui sudaromas ne vėliau kaip per 1 mėnesį, asmeniui su negalia (taip pat ir turinčiam sunkią negalią) – ne vėliau kaip per 1,5 mėnesio nuo asmens atvykimo į socialinės globos įstaigą dienos.	globos įstaigą.
		4.4. Pagal galimybes yra užtikrintas paties asmens ar jo globėjo, rūpintojo, kitų šeimos narių ar artimųjų giminaičių dalyvavimas sudarant, peržiūrint ir tikslinant ISGP. Į jų nuomonę kiek įmanoma yra atsižvelgta, žymos apie tai užfiksuotos ISGP.	Pagal galimybes į ISGP sudarymo procesą įtraukiamas gyventojas ir jo artimieji. ISGP formoje yra žymos apie jų dalyvavimą/nedalyvavimą. Nedalyvavimo atveju nurodomos priežastys dėl ko asmuo/artimasis nedalyvavo sudarant ISGP.
		4.5. Asmeniui su negalia pagal įvertintus poreikius ISGP yra numatytos priemonės, užtikrinančios asmens specialiųjų poreikių tenkinimą	Priklausomai nuo įvertintų poreikių, ISGP yra nustatomi uždaviniai ir konkrečios priemonės tikslams pasiekti.
5.	Asmeniui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP	5.1. Užtikrinta, kad ISGP yra peržiūrimas ir tikslinamas ne rečiau kaip 1 kartą per metus, o atsiradus naujoms, su asmens sveikatos būkle ar naujais asmens poreikiais bei įgūdžiais susijusioms aplinkybėms, iškart po šių aplinkybių atsiradimo.	Aknystos socialinės globos namų Asmens konkrečių poreikių vertinimo bei individualaus socialinės globos plano sudarymo, pildymo ir peržiūrėjimo tvarkos aprašo 23 p. numatyta, kad ISGP peržiūrimas ne rečiau kaip kartą per metus ar pasikeitus asmens poreikiams.
		5.2. Peržiūrėtame ir patikslintame ISGP yra pateikti ir įvertinti socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiekti rezultatai, įvertinti asmens paslaugų poreikių pokyčiai bei numatytos naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu.	Nuo 2021 m. kovo mėn. sudaromi nauji ISGP, bus naujai įvertinti visų gyventojų poreikiai ir jų pokyčiai. Senos formos ISGP buvo periodiškai ar pagal poreikį peržiūrimi.
		5.3. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga, planuodama ir teikdama socialinę globą asmeniui, nuolat palaiko ryšį su asmens globėju, rūpintoju, o esant poreikiui, su kitais šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, jiems pageidaujant, pateikia informaciją apie ISGP sudarymo, peržiūrėjimo ir vykdymo eigą, jei tai neprieštaruoja asmens interesams	Maksimaliai siekiama pagal galimybes įtraukti artimuosius į poreikių vertinimą ir ISGP rengimą. Asmens konkrečių poreikių vertinimo bei individualaus socialinės globos plano sudarymo, pildymo ir peržiūrėjimo tvarkos aprašo 11, 17, p. numatyts artimųjų įtraukimas į poreikių vertinimą ir ISGP sudarymą.
II sritis. Asmens gerovės užtikrinimas teikiant socialinę globą			

6.	Teikiant socialinę globą siekiama užtikrinti asmens geriausią interesą	6.1. Užtikrinta asmens teisė pasirinkti asmens sveikatos priežiūros įstaigą ar gydytoją, vadovaujantis asmens sveikatos priežiūrą reglamentuojančiais teisės aktais. Tai yra užfiksuota ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose. Tais atvejais, kai asmuo į socialinės globos įstaigą ilgalaikiai socialinei globai atvyksta iš kitos savivaldybės, siekiant užtikrinti tinkamą sveikatos priežiūros paslaugų organizavimą, socialinės globos įstaiga ir asmuo (jo globėjas, rūpintojas) prieš asmeniui apsigyvenant socialinės globos įstaigoje, susitaria, kad asmuo registruosis (jį registruos globėjas, rūpintojas) asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, kuri pasirinkta arčiausiai socialinės globos įstaigos (asmens gyvenamosios) vietos arba yra patogiausiai pasiekama.	Visi globos namų gyventojai sveikatos paslaugoms gauti yra registruoti arčiausiai esančiose sveikatos priežiūros įstaigose: Debeikių poliklinikoje ir Anykščių psichikos sveikatos centre.
		6.2. Asmeniui užtikrintas aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis paslaugų organizavimas laiku, vadovaujantis šių paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais. Asmenys aprūpinami visomis reikalingomis jų poreikius atitinkančiomis techninės pagalbos priemonėmis. Įstaigoje yra kiekvienam asmeniui pakankamas kokybiškų, tinkamų naudoti techninės pagalbos priemonių kiekis. Prilaukimo diržai, liemenės naudojami tais atvejais, kai siekiama išvengti asmens susižalojimo ar iškritimo iš lovos, vežimėlio, kėdės ir pan. Lovoje naudojamos priemonės turi netrukdyti asmeniui keisti kūno padėtį (apsiversti, atsistoti). Asmeniui reikalingos techninės pagalbos priemonės, jų kiekis ir įsigijimo data nurodomi asmens byloje. Asmuo laiku, per 2 mėnesius nuo techninės pagalbos priemonių poreikio nustatymo, aprūpinamas jomis, išskyrus atvejį, kai dėl objektyvių priežasčių (pvz., jei techninės pagalbos priemonės turi būti specialiai gaminamos ar kt.) nėra galimybės jų parūpinti per nustatytą laikotarpį.	Visi gyventojai pagal poreikį aprūpinti techninės pagalbos priemonėmis: 87 gyventojai naudoja funkcinės lovas, 22 gyventojams yra skirti neįgaliojo vežimėliai. <u>Apklausa: 81% apklaustų gyventojų (71% sutinka, 11% iš dalies sutinka) atsakė, kad globos namuose jie pakankamai aprūpinami techninėmis pagalbos priemonėmis)(4 pav.,1 priedas)</u>
		6.3. Socialinės globos įstaigos asmeniui pagal poreikius organizuoja sveikatos priežiūros paslaugas. Asmeniui su negalia, asmeniui su sunkia negalia, senyvo amžiaus asmeniui, gyvenančiam socialinės globos namuose, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose (toliau kartu šiame priede – socialinės globos namai), kai juose ilgalaikę socialinę globą gauna 25 ar daugiau asmenų, slaugos paslaugos privalo būti teikiamos pačioje įstaigoje.	Slaugos paslaugos teikiamos globos namuose. Globos namai turi licenciją teikti antrines ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas. Pagal poreikį kitas sveikatos priežiūros paslaugas globos namai organizuoja įvairiose sveikatos priežiūros įstaigose.

		<p>6.4. Asmeniui užtikrinta, kad, teikiant socialinę globą ir iškilus problemoms, susijusioms su asmens sveikatos būklės pasikeitimais, saugumu ar kitomis aplinkybėmis, apie tai nedelsiant informuojami asmens globėjas, rūpintojas, esant poreikiui ir galimybėms, – kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai.</p>	<p>Su artimaisiais palaikomas nuolatinis ryšys, informuojama apie asmens būklę, išvykimus gydytis į stacionarias gydymo įstaigas ir kt.</p>
		<p>6.5. Medikamentai gaunami, saugomi ir vartojami pagal reikalavimus, kuriuos nustato teisės aktai bei socialinės globos įstaigos darbo tvarkos taisyklės, kiti socialinės globos įstaigos veiklą reglamentuojantys dokumentai. Socialinės globos įstaigos sveikatos priežiūros ar kiti už sveikatos priežiūros organizavimą atsakingi specialistai žino medikamentų užsakymo, priėmimo, saugojimo, vartojimo, nurašymo bei netinkamų vartoti medikamentų sunaikinimo tvarką. Už medikamentų gavimą, saugojimą globos įstaigoje yra paskirtas atsakingas asmuo.</p>	<p>Medikamentų naudojimą globos namuose reglamentuoja patvirtintos taisyklės.</p> <p>Globos namuose už medikamentų saugojimą ir apskaitą paskirtas atsakingas asmuo – slaugos administratorė.</p>
		<p>6.6. Užtikrinta asmens apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, pilietybės, sveikatos būklės, asmeninių savybių ir kita. Siekiant užtikrinti asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pasikeitimais ar asmens teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys bei priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje</p>	<p>Visi neigiamo pobūdžio įvykiai, turėję pasekmių asmens sveikatai ar susiję su asmens teisių pažeidimais, registruojami vadovaujantis Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių asmeniui registracijos žurnale. 2021 m. iki vertinimo pabaigos žurnale registruota 1 įvykis.</p> <p>Esama Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių asmeniui registracijos tvarka (2014m.) nepakankamai detali, nėra konkretaus darbuotojo atsakingo už žurnalo pildymą, nėra aiški pildymo procedūra.</p> <p>Tikslinga patvirtinti išsamią tvarką, reglamentuojančią neigiamo pobūdžio įvykių registraciją, nagrinėjimą, darbuotojų veiksmus ir atsakomybes.</p> <p>Rekomendacija: patvirtinti naują Neigiamo pobūdžio įvykių valdymo tvarką.</p>

7. Mirštančiajam užtikrinama kvalifikuota priežiūra ir dvasinė pagalba	7.1. Asmeniui užtikrinta galimybė išreikšti savo valią dėl jo asmeninio turto, dokumentų tvarkymo, laidojimo ir su laidojimu susijusių reikalų tvarkymo. Asmeniui, išlaikant konfidencialumą, garantuotas ir vidaus veiklos dokumentais reglamentuotas globos įstaigos tarpininkavimas, kad būtų sutvarkyti šie reikalai. Jeigu asmuo neturi artimųjų, galinčių jį palaidoti, ar nėra išreiškęs savo valios dėl laidojimo ir su laidojimu susijusių reikalų tvarkymo, asmeniui mirus, laidojimą ir su laidojimu susijusių reikalų tvarkymą organizuoja socialinės globos įstaiga. Jeigu asmuo nėra išreiškęs savo valios dėl jo asmeninio turto, dokumentų tvarkymo, jie tvarkomi vadovaujantis teisės aktais, reguliuojančiais asmenų turtinius santykius ir dokumentų tvarkymą asmeniui mirus.	Asmens pageidavimai mirties atveju nėra fiksuojami konkrečiuose dokumentuose. SPPD rekomenduojama kartu su Asmens poreikių vertinimu fiksuoti Asmens pageidavimus mirties atveju. Tikslinga patvirtinti atskirą Pageidavimų mirties atveju formą. Rekomendacija: patvirtinti Asmens pageidavimų mirties atveju formą ir ją pildyti kiekvienam pageidaujančiam ir gebančiam išreikšti nuomonę gyventojui.
	7.2. Mirštančiajam socialinės globos įstaiga garantuoja jo dvasinių, socialinių, psichologinių, fizinių, religinių reikmių tenkinimą, užtikrindama privatumą ir orumą, teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja paliatyviąją slaugą.	Įstaigoje užtikrinamas mirštančiojo dvasinių, socialinių, psichologinių reikmių tenkinimas, privatumas ir orumas. Esant poreikiui organizuojama paliatyvi slauga globos namuose ar sveikatos priežiūros įstaigose.
	7.3. Socialinės globos įstaiga, asmeniui pageidaujant, organizuoja religinių patarnavimų bei sielovados pagalbą teikimą.	Gyventojams užtikrinamos sielovados paslaugos ir religinių reikmių tenkinimas. Globos namų gyventojams sudaromos galimybės lankytis Debeikių bažnyčioje. Mirštantiesiems užtikrinamas religinių paslaugų teikimas vietoje, įstaigoje lankosi Debeikių parapijos klebonas.
	7.4. Užtikrinta, kad mirštančiajam, esant galimybei, pagalba suteikiama gyvenamajame kambaryje, bet kartu nepažeidžiant kitų kartu gyvenančių asmenų privatumo bei orumo.	Mirštančiajam pagalba pagal galimybes teikiama jo kambaryje, esant poreikiui naudojama širma, siekiant nepažeisti kartu gyvenančių asmenų orumo.
	7.5. Asmuo žino, kad sunkios ligos atveju ar jam mirštant socialinės globos įstaiga nedelsdama informuos apie jo būklę globėją (rūpintoją), šeimos narius, o esant poreikiui ir galimybėms, ir kitus artimuosius giminaičius bei sudarys sąlygas jiems būti prie mirštančiojo (jei asmuo taip pageidauja ar pageidavo). Asmens byloje pridedamuose dokumentuose yra užfiksuoti asmeniui artimų žmonių adresai, telefonai ir kita informacija	Kiekvieno gyventojų byloje yra nurodomi kontaktiniai asmenys, kurie turėtų būti informuoti gyventojų sunkios ligos atveju ar jam mirštant. Artimieji, globėjai visuomet informuojami apie pasikeitusią gyventojų sveikatos būklę ir sudaromos galimybės jį aplankyti.

III sritis. Įvairiapusių asmens poreikių užtikrinimas, asmens įgalinimas			
8.	Asmeniui sudaroma galimybė gauti socialinę globą, atitinkančią jo poreikius ir savarankiškumo lygį	<p>8.1. Asmens kasdieninis gyvenimas ir veikla organizuojami lanksčiai, siekiant suderinti asmens pageidavimus, pomėgius ir socialinės globos įstaigos galimybes. Socialinės globos įstaigoje dirbantys darbuotojai turi teigiamą požiūrį į asmenų užimtumo, laisvalaikio praleidimo, pomėgių realizavimo ir pan. pasirinkimą.</p>	<p>Įstaigoje sudaromos galimybės gyventojams pasirinkti veiklas pagal pomėgius ir pageidavimus, atsižvelgiant į įstaigos galimybes. Globos namai turi Užimtumo centrą – atskiras pastatas užimtumo veikloms vykdyti. Socialinis darbuotojas užimtumui sudaro kiekvienam būreliui Mėnesinius veiklos planus, tvirtinamus direktoriaus. Suformuotos užimtumo centro darbinės grupės, pagal konkrečių gyventojų lankomumą. Sudaromi Metiniai gyventojų veiklų užimtumo centre grafikai. Taip pat užimtumo veiklos vykdomos slaugos skyriuose, lauke, aktų salėje, filialuose. Kasdieną vedami gyventojų užimtumo veiklų žiniaraščiai (fiksuojamas konkrečių gyventojų lankomumas). <i>Apklausa: 93% apklaustų gyventojų (84% sutinka, 9% iš dalies sutinka) atsakė, kad yra skatinami užsiimti veikla pagal pomėgius (13 pav., 1 priedas)</i></p>
		<p>8.2. Darbingo amžiaus asmeniui, atsižvelgiant į jo savarankiškumo lygį ir galimybes, stiprinama motyvacija ir siūlomos priemonės, įgalinančios asmenį integruotis į visuomenės gyvenimą.</p>	<p>Visos užimtumo ir kitos veiklos globos namuose siūlomos atsižvelgiant į asmens savarankiškumo lygį. Siekiant motyvuoti ir skatinti maksimalią integraciją globos namai yra įsteigę Grupinio gyvenimo namus savarankiškesniems asmenims.</p>
		<p>8.3. Asmuo pagal savo gebėjimus ir galimybes yra įtraukiamas į visų sprendimų, susijusių su jo gyvenimu socialinės globos įstaigoje, priėmimą. Asmeniui su negalia (išskyrus slaugomus asmenis) sudaromos sąlygos, įgalinančios asmenį viską, kas įmanoma, atlikti pačiam bei užtikrinti, kad jam būtų prieinamos bendruomenėje teikiamos paslaugos, kuriomis jis pageidauja naudotis.</p>	<p>Priklausomai nuo asmens galimybių, jis maksimaliai įtraukiamas į kasdienes ruošos darbus (kambarių, aplinkos tvarkymas ir t.t.). Suteikiamos galimybės gyventojams maksimaliai naudotis bendruomenėje teikiamomis paslaugomis: Debeikių biblioteka, baseinas Anykščiuose, bažnyčia, apsipirkimas parduotuvėse, dalyvavimas šventėse bei kultūros renginiuose (Anykščių kultūros rūmuose ir jų filialuose). Pageidaujantys vyksta į kavines, picerijas.</p>
		<p>8.4. Asmens kasdieninė veikla organizuota ir buitines paslaugas teikiamos taip, kad palaikytų, skatintų ir motyvuotų asmenį būti kuo savarankiškesnį – gamintis maistą savo reikmėms, tvarkytis gyvenamąjį kambarį ir kita. Asmeniui užtikrinta pagalba atliekant buitines, savitvarkos, saviraiškos funkcijas ir asmuo aprūpintas priemonėmis, padedančiomis lavinti bei palaikyti asmens dėl sveikatos būklės neturimus ar prarastus įgūdžius.</p>	<p>Gyventojai gali savarankiškai ar su darbuotojų pagalba gamintis maistą ir užkandžius, šiam tikslui yra įrengtos virtuvėlės. Šių įgūdžių ugdymui organizuojami užsiėmimai. Grupinio gyvenimo namuose maistą gyventojai gamina su darbuotojų pagalba. Gyventojai savarankiškai ir, jei reikia su darbuotojų pagalba tvarkosi kambarius, aplinką. Pageidaujantiems ir gebantiems gyventojams sudaromos galimybės gyventi atskiruose butuose gyvenvietės teritorijoje (kaip būsto paslauga, naudojantis visomis kitomis globos namų paslaugomis).</p>

		<i>Apklausa: 88% apklaustų gyventojų (75% sutinka, 13% iš dalies sutinka) atsakė, kad yra galimybė gamintis maistą savarankiškai (7 pav., 1 priedas)</i>
	8.5. Asmuo (globėjas, rūpintojas) ir socialinės globos įstaiga kartu sprendžia klausimus, kaip asmeniui užtikrinti techninės pagalbos, protezinės ir ortopedinės technikos priemonių įsigijimą (akinių, dantų protezų, klausos aparatų ir kita). Tai yra užfiksuota asmens ISGP įrašuose.	Stebima ir vertinama gyventojų sveikatos būklė, vertinamas pagalbos priemonių poreikis, organizuojamos specialistų konsultacijos gyventojams. Pagalbos priemonių poreikis fiksuojamas Poreikių vertinime ir ISGP.
	8.6. Suaugusiam darbingo amžiaus asmeniui su negalia socialinė globa teikiama padedant ugdyti socialinius įgūdžius ir stiprinant motyvaciją įveikti iškilusias socialines problemas. Organizuojama pagalba, suderinta su švietimo, ugdymo, sveikatos priežiūros, profesinio orientavimo ir profesijos įsigijimo ar persikvalifikavimo priemonėmis, galinčiomis užtikrinti jo integraciją į darbo rinką bei stiprinančiomis asmens pasitikėjimą savimi bei motyvaciją palikti socialinės globos namus ir pradėti savarankišką (iš dalies savarankišką) gyvenimą bendruomenėje, gaunant joje reikiamas bendruomenines paslaugas. Žymos apie taikomas priemones užfiksuotos asmens ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose.	Vertinant poreikius ir sudarant ISGP numatomos priemonės stiprinančios motyvaciją ir ugdančios įgūdžius. Vienas gyventojas iš Leliūnų filialo dirba valymo paslaugas teikiančioje įmonėje Anykščiuose. 2 gyventojai dirba maisto gamybos įmonėje, teikiančioje paslaugas globos namams, indų plovėjais. 2 gyventojai dirba pagalbinais virtuvės darbuotojais.
	8.7. Socialinės globos įstaiga asmeniui pagal poreikius užtikrina galimybes skaityti spaudos leidinius, knygas ar kitokiu būdu gauti ji dominančią informaciją.	Globos namuose yra biblioteka, nuolat papildoma naujomis knygomis. Periodiškai prenumeruojami spaudos leidiniai. Taip pat įstaigoje yra kompiuteris gyventojams, galimybė naudotis internetu. Pagal poreikį gyventojai turi asmeninių kompiuterių (šiuo metu 13 vnt.). Tikslinga būtų kiekviename globos namų padalinyje gyventojams suteikti bendro naudojimo kompiuterį su interneto prieiga. Rekomendacija: įsigyti papildomų kompiuterių ar planšėčių gyventojams, aprūpinant jais filialus ir Centrinio padalinio korpusus.
	8.8. Asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės neturi ar yra praradęs kalbos ar kitus bendravimo gebėjimus, socialinės globos įstaigoje yra taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita). Socialinės globos įstaigoje su senyvo amžiaus asmenimis ar neįgaliais asmenimis dirbantis personalas turi žinių bendravimo su jais klausimais (tarp jų ir alternatyvių komunikacijos priemonių taikymo klausimais) ir nuolat jas tobulina.	Globos namų darbuotojai turi įgūdžių, žinių ir patirtį dirbant su ribotus bendravimo gebėjimus turinčiais asmenimis.

	<p>8.9. Slaugomam asmeniui turi būti užtikrinta kokybiška nuolatinė priežiūra ir slauga. Socialinės globos įstaiga yra apsirūpinusi ar planuoja apsirūpinti reikalingomis techninės pagalbos priemonėmis, padedančiomis darbuotojams saugiai ir kokybiškai atlikti kasdienes funkcijas (priemonės asmeniui pakelti, perkelti, maudyti, maitinti ar transportuoti socialinės globos namų viduje).</p>	<p>Slaugos kokybę užtikina kvalifikuotas sveikatos priežiūros personalas, įstaiga turi licenciją sveikatos paslaugoms teikti. Globos namuose naudojamos techninės pagalbos priemonės, padedančios teikti slaugos paslaugas. Globos namai turi ir naudoja 3 prausimo lovas, 4 perkėlimo lentas, 4 perkėlimo paklodes ir 3 vartymo diskus.</p> <p><i>Apklausa: 89% apklaustų darbuotojų (69% sutinka, 20% iš dalies sutinka) atsakė, kad jų darbo vieta aprūpinta visomis reikiamomis priemonėmis (11 pav., 2 priedas)</i></p>
	<p>8.10. Slaugomas asmuo yra aprūpintas reikalingomis slaugos priemonėmis (sauskelnės, paklodės, čiuziniai pragulų profilaktikai, čiuziniai nuo pragulų ir kt.) ir teisės aktų nustatyta tvarka aprūpinamas reikalingomis asmeniui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis (funkcinės lovos, vežimėliai ir kt.).</p>	<p>Visi gyventojai aprūpinami reikiamomis slaugos priemonėmis. Visi gyventojai turintys poreikį aprūpinti vežimėliais, funkcinėmis lovomis: 22 gyventojai aprūpinti vežimėliais, 87 gyventojai aprūpinti funkcinėmis lovomis.</p> <p><i>Apklausa: 82% apklaustų gyventojų (71% sutinka, 11% iš dalies sutinka) atsakė, kad globos namuose jie pakankamai aprūpinami techninėmis pagalbos priemonėmis (4 pav., 1 priedas)</i></p>
	<p>8.11. Slaugomam asmeniui užtikrinamos oraus gyvenimo sąlygos pagal individualius poreikius – maitinimosi, kasdieninės higienos pagalba ar kita reikalinga pagalba, sudaromos sąlygos bendrauti su kitais asmenimis.</p>	<p>Slaugomi gyventojai maitinami gyvenamuosiuose kambariuose, pagal poreikį jiems skiriamas dietinis maitinimas. Priklausomai nuo sveikatos būklės, slaugomiems gyventojams organizuojamas užimtumas slaugos skyriuje (gyventojams kurie negali nuvykti į Užimtumo centrą ar kitas patalpas).</p>
	<p>8.12. Asmeniui, išskyrus slaugomus asmenis, sudarytos sąlygos dalyvauti kuriant higienišką aplinką – jam pačiam tvarkyti ir prižiūrėti savo gyvenamąjį kambarį bei prižiūrėti (stebėti) bendrąsias socialinės globos įstaigos patalpas, jų švarą ir tvarką.</p>	<p>Gyventojai skatinami savarankiškai tvarkyti savo kambarius, įtraukiami į bendrųjų patalpų tvarkymą. Gyventojai savo kambarius gali apstatyti savo baldais, apipavidalinti pagal savo pageidavimus, individualizuoti.</p> <p><i>Apklausa: 90% apklaustų gyventojų (81% sutinka, 9% iš dalies sutinka) atsakė, kad jų kambariye tvarkingi ir patogūs baldai (1 pav.); 89% apklaustų gyventojų (80% sutinka, 9% iš dalies sutinka) atsakė, kad jų kambariai jaukūs ir tvarkingi (2 pav.)</i></p>
	<p>8.13. Iš dalies savarankiškiems asmenims, padedant socialinės globos įstaigos darbuotojams, užtikrinama galimybė naudotis buitinėmis skalbimo mašinomis, sudarytos sąlygos asmeniui pačiam skalbti ir išsidžiovinti savo drabužius.</p>	<p>Kiekvienoje globos namų Centrinio korpuso grupėje, kiekviename filiale ir Grupinio gyvenimo namuose yra buitinės skalbyklės ir džiovyklės, gyventojai jas naudoja savarankiškai ar su darbuotojų pagalba.</p>
	<p>8.14. Asmeniui, atsižvelgiant į jo savarankiškumo lygį, motyvaciją ar specifinius poreikius (dėl terapijos), laikantis savivaldybių patvirtintų gyvūnų laikymo ir higienos reikalavimų, sudarytos galimybės socialinės globos įstaigoje auginti naminių gyvūnų (pvz., katę, šunį, žuvytes akvariumuose) ir juo rūpintis.</p>	<p>Globos namuose sudaromos galimybės turėti augintinus.</p> <p>Centriniame korpuse gyventojai prižiūri kates bei akvariumines žuvytes, Grupinio gyvenimo namuose gyventojai prižiūri šunį.</p>

		<p>8.15. Asmuo individualiai pagal socialinės globos įstaigos nustatytą tvarką aprūpinamas patalyne, rankšluosčiais, drabužiais, avalyne, reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtinais daiktais, atsižvelgiant į asmens poreikius, lytį ar neplanuotai atsiradusias aplinkybes. Drabužiai, avalynė, rankšluosčiai skiriami kiekvienam individualiai ir negali būti naudojami bendrai.</p>	<p>Patalyne, drabužiais, batais ir kitais būtinais daiktais aprūpinami individualiai, pagal poreikį. Nesavarankiškų gyventojų rūbai skalbiami centralizuotai, rūbai sužymėti vardinėm etiketėm. Dalis savarankiškesnių gyventojų rūbus skalbia patys – naudojasi jiems skirtomis skalbyklėmis.</p>
<p>9.</p>	<p>Asmeniui užtikrinama aplinka, pagrįsta abipusiu asmens ir socialinės globos įstaigos darbuotojų pasitikėjimu, pagarba ir meile</p>	<p>9.1. Užtikrinta, kad asmuo išklausomas, vertinama jo nuomonė, gyvenimiška patirtis, siekiama asmens ir personalo tarpusavio supratimo. Asmuo pagal savo gebėjimus ir galimybes turi teisę išsakyti pageidavimus dėl socialinės globos namuose dirbančio personalo atliekamų funkcijų, elgesio ir pan., dėl gyvenamojo kambario kaimyno (-ų) pasirinkimo ir kita.</p> <p>9.2. Socialinės globos įstaigoje gyvenantis asmuo turi „savą asmenį“ – pasirinktą socialinės globos įstaigos darbuotoją. Asmuo „savam asmeniui“ patiki problemas, juo pasitiki, yra išklausomas.</p> <p>9.3. Asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka užtikrintas laisvas politinių pažiūrų pasirinkimas, galimybė viešai reikšti savo nuomonę, praktikuoti pageidaujamą religiją, neribojamos galimybės dalyvauti visuomeninėje veikloje. Socialinės globos įstaiga sudaro tam sąlygas ir skiria dėmesį globos įstaigoje gyvenančių asmenų sielovadai. Asmuo turi teisę rinktis dalyvavimą pagalbos sau grupėse ar kitoje grupinėje veikloje socialinės globos įstaigoje ar už jų ribų.</p> <p>9.4. Esant poreikiui, asmeniui padedama kontroliuoti elgesį stresinėse situacijose, patiriant ar išgyvenant krizes, netektis, tarpininkaujama, kad būtų išspręsti konfliktai ar sumažinti emociniai išgyvenimai, siūlant specialistų pagalbą, pagalbos sau grupes, susitikimus su artimaisiais. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridėdamuose dokumentuose. Personalui sudarytos galimybės įgyti naujų ir gilinti turimas žinias, kaip elgtis su senyvo amžiaus ar negalia turinčiu asmeniu nelaimingų įvykių, stresinių situacijų ir pan. atvejais</p>	<p>Gyventojams sudaromos galimybės išsakyti pageidavimus dėl gyvenamojo kambario kaimyno pasirinkimo (derinami charakteriai, interesai), tai reglamentuota Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių 9 ir 10 punktuose. Centriniam korpuse ir filialuose yra Gyventojų pasiūlymų, prašymų ir skundų dėžutės, vedamas Gyventojų pasiūlymų, prašymų ir skundų žurnalas. Taip yra pageidavimų žurnalas padėtas valgykloje.</p> <p><i>Apklausa: 92% apklaustų gyventojų (80% sutinka, 12% iš dalies sutinka) atsakė, kad atsižvelgiama į jų pageidavimus (12 pav., 1 priedas)</i></p> <p>Gyventojai žino, kad gali turėti „savą asmenį“, yra skatinami jį pasirinkti.</p> <p><i>Apklausa: 94% apklaustų gyventojų (87% sutinka, 7% iš dalies sutinka) atsakė, kad iškilus problemai turės į ką kreiptis (11 pav., 1 priedas)</i></p> <p>Visiems pageidaujantiems gyventojams sudaromos galimybės lankytis Debeikių bažnyčioje sekmadieniais ir darbo dienomis. Negalintiems lankytis bažnyčioje religinės paslaugos organizuojamos globos namuose – yra koplytėlė, reguliariai atvyksta Debeikių parapijos klebonas.</p> <p>Įstaigoje teisės aktų nustatyta tvarka organizuojami balsavimai, gyventojams sudaromos galimybės balsuoti.</p> <p>Esant poreikiui gyventojai vyksta į Anykščių „Gerovės centrą“ dalyvauti savipagalbos grupėse.</p> <p>Asmenims sudarytos sąlygos dalyvauti grupinėse veiklose. Priklausomybių turintys gyventojai motyvuojami, skatinami individualiai ar grupiniuose susitikimuose gauti psichologinę pagalbą. Stresinės situacijos atvejais asmeniui elgesį padeda kontroliuoti dirbantis personalas, asmuo nuraminamas individualių pokalbių metu. Siūloma specialistų pagalba (psichologo, „Gerovės centre“ Anykščiuose ir kt.). Tai fiksuojama ISGP ar kituose dokumentuose. Vienas socialinis darbuotojas 2021 metais</p>

		bei po jų.	dalyvavo mokymuose konfliktų sprendimo tema.
		9.5. Skatinamas ir palaikomas asmens aktyvumas, dalyvavimas, siekiant bendros socialinės globos įstaigos gerovės, užtikrinamas asmens žinojimas, kad jis bus suprastas ir neatstumtas. Sprendimai priimami ir įgyvendinami kartu su gyventojais, pagal galimybes atsižvelgiant į jų norus, įsitikinimus ir gebėjimus	Administracija ir kiti darbuotojai atsižvelgia į raštiškus ir žodinius gyventojų pastebėjimus dėl paslaugų kokybės, realius pageidavimus. Skatinamas gyventojų dalyvavimas siekiant bendros socialinės globos įstaigos gerovės, organizuojami gyventojų susirinkimai, palaikoma globos namų gyventojų tarybos veikla <i>Apklausa: 92% apklaustų gyventojų (80% sutinka, 12% iš dalies sutinka) atsakė, kad atsižvelgiama į jų pageidavimus (12 pav., 1 priedas)</i>
10.	Asmeniui padedama užmegzti ir palaikyti socialinius ryšius su šeimos nariais, artimaisiais giminaičiais, socialinės globos įstaigos gyventojais, bendruomene	10.1. Socialinės globos įstaiga tarpininkauja, kad asmuo palaikytų ar atkurtų nutrūkusius ryšius su šeimos nariais, artimaisiais giminaičiais, draugais, pažįstamais, jei tai neprieštarauja asmens interesams. Esant poreikiui, padeda palaikyti kontaktus su bendruomene, dalyvauti visuomeninėje veikloje ir kita. Socialinės globos įstaigoje apgyvendinus šeimos narius, kiek įmanoma yra skatinamas jų bendravimas ir tarpusavio ryšių stiprinimas. Asmens ISGP yra numatytos konkrečios priemonės, susijusios su asmens socialinių ryšių tinklo sukūrimu, atkūrimu ar palaikymu. Asmuo gali apibūdinti, kokiuose bendruomenės (visuomenės) renginiuose jis dalyvauja.	Globos namai tarpininkauja, skatina asmenis bendrauti su artimaisiais, šeimos nariais, giminaičiais, draugais ir pažįstamais (jei tai neprieštarauja asmens interesams). Padeda atkurti nutrūkusius ryšius. Gyventojai skatinami, motyvuojami įsitraukti į bendruomenės gyvenimą. Gyventojų, kuriems nustatytas poreikis atkurti ar stiprinti ryšius su artimaisiais ISGP yra numatyti uždaviniai ir priemonės, kaip tai įgyvendinti. <i>Apklausa: 86% apklaustų gyventojų (74% sutinka, 12% iš dalies sutinka) atsakė, kad globos namuose skatinamas bendravimas su artimaisiais (5 pav., 1 priedas)</i>
		10.2. Asmuo su visais jo pageidaujama asmenimis gali pasimatyti pagal socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose socialinės globos įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai tie pasimatymai kelia pavojų jo ar aplinkinių sveikatai ar saugumui. Socialinės globos namuose ši tvarka yra aptarta su globos namų taryba.	Asmuo gali susitikti su visais pageidaujama asmenimis (išskyrus jei susitikimai kelia pavojų gyventojui). Lankymo tvarka reglamentuota Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių VI skyriuje. (2021 m).
		10.3. Esant poreikiui, asmeniui yra sudarytos galimybės tiesiogiai bendrauti laiškais, telefonu, internetu.	Gyventojai turi galimybę esant reikalui naudotis, telefonu ar pašto paslaugomis. Taip pat dalis gyventojų naudojami asmeniniais kompiuteriais ar telefonais (13 gyventojai). Centriniam padalinyje yra kompiuteris su interneto prieiga. Visuose centrinio padalinio korpusuose ir filialuose yra WiFi prieiga, laisvai prieinamas internetas visiems pageidaujantiems gyventojams. Rekomendacija: įsigyti papildomų kompiuterių ar planšėčių gyventojams, aprūpinant jais filialus ir Centrinio padalinio korpusus.

		<p>10.4. Asmuo skatinamas bendrauti su kitais socialinės globos įstaigos gyventojais, gerbiant kito asmens norus, interesus.</p>	<p>Globos namų darbuotojai skatina gyventojus bendrauti pagarbiai, stebi jų tarpusavio santykius, sprendžiamos konfliktinės situacijos ir siekiama jų vengti. <u>Apklausa: 91% apklaustų gyventojų (74% sutinka, 17% iš dalies sutinka) atsakė, kad „mano kaimyna draugiški, turiu draugų“ (14 pav.1 priedas).</u></p>
		<p>10.5. Asmeniui užtikrinta pagalba bendradarbiaujant su reikalingomis institucijomis, sprendžiant asmens paslaugų organizavimo ir kasdieninio gyvenimo problemas. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose</p>	<p>Globos namai užtikrina pagalbą visiems gyventojams kreipiantis į kitas institucijas, palydi juos bei tarpininkauja (sveikatos priežiūros įstaigos, valstybinės institucijos ir t.t.). Priklausomai nuo gyventojų poreikių, tokia pagalba įvardinama ISGP</p>
<p>11.</p>	<p>Asmeniui užtikrinamas maitinimas, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę ir individualius poreikius</p>	<p>11.1. Asmuo gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį, reikiamą kiekį energetinių verčių bei kaloringumą turintį maitinimą, įvertinus jo individualius poreikius, būtinumą gauti dietinį maitinimą ir, esant galimybėms, atsižvelgiant į asmens pageidavimus. Socialinės globos namai maitinimą organizuoja pagal sveikatos apsaugos ministro patvirtintus maitinimo organizavimą socialinės globos įstaigose reglamentuojančius teisės aktų reikalavimus.</p>	<p>Gyventojai gauna sveikatos būklę ir fiziologinius poreikius atitinkantį maitinimą, atsižvelgiant į individualius asmens poreikius. Esant poreikiui, gyventojams skiriamas dietinis maitinimas. Centriniame padalinyje ir filialuose maitinimo paslaugas organizuoja išorinis tiekėjas. GGN maistą gamina gyventojai su darbuotojų pagalba. Gyventojai bet kada gali pateikti savo pastabas ir pageidavimus „Pageidavimų knygoje“, esančioje valgykloje. <u>Apklausa: 87% apklaustų gyventojų (75% sutinka, 12% iš dalies sutinka) atsakė, kad globos namuose maistas skanus, porcijos pakankamos (6 pav., 1 priedas).</u> Rekomendacija: siekiant nuolat kontroliuoti maitinimo paslaugų kokybę, rekomenduotina vykdyti periodines gyventojų (bent dalies) apklausas dėl maitinimo paslaugų kokybės, raciono pasirinkimo.</p>

	<p>11.2. Grupinio gyvenimo namuose gyvenančiam asmeniui sudarytos sąlygos pačiam su darbuotojų pagalba gamintis maistą, dalyvauti įsigyjant maisto produktus, kitus jam reikalingus daiktus, sudarytos sąlygos kartu su darbuotojais vykti į parduotuves, tariantis dėl asmeniui reikalingų prekių įsigijimo. Grupinio gyvenimo namai, suderinę su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, gali nustatyti išlaidų, skiriamų grupinio gyvenimo namuose gyvenančių asmenų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti (pvz., maistui, higienos reikmėms, drabužiams ir pan.), dydį. Tam tikslui numatytos lėšos pervedamos į atskirą grupinio gyvenimo namų sąskaitą. Grupinio gyvenimo namai patvirtina šių išlaidų apskaitos ir kontrolės tvarką, ją suderina su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir paskiria už tinkamą išlaidų panaudojimą atsakingą darbuotoją.</p>	<p>Grupinio gyvenimo namuose apgyvendinti asmenys gaminasi maistą (su darbuotojo pagalba), teikia siūlymus dėl maisto produktų, patiekalų asortimento ir pan. Kartu su darbuotoju vyksta į parduotuvę įsigyti maisto produktų.</p>
	<p>11.3. Socialinės globos namuose asmeniui sudaryta galimybė jam suprantama forma kasdien susipažinti su meniu, iš anksto pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ar patiekalų asortimento, į kuriuos, esant galimybei, yra atsižvelgiama.</p>	<p>Valgyklos stende kasdien skelbiamas dienos meniu. Pageidavimus dėl maitinimo ir patiekalų gyventojai gali išsakyti darbuotojams arba „Pageidavimų knygoje“ Gyventojų taryba renka gyventojų nuomones ir pageidavimus dėl maitinimo ir pateikia juos administracijai..</p>
	<p>11.4. Socialinės globos namuose, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę ir jo savarankiškumą, yra paisoma asmens teisės pasirinkti, kur jam valgyti – savo kambaryje ar bendroje valgykloje. Asmuo valgomajame turi savo nuolatinę vietą.</p>	<p>Gyventojai, priklausomai nuo sveikatos būklės ir pageidavimų, gali pasirinkti kur valgyti: savo kambaryje, grupės valgyklėlėje ar bendroje valgykloje. Savo kambariuose valgo nesavarankiški asmenys, savarankiškesni skatinami eiti į valgyklą ar grupės valgyklėlę. Valgykloje/valgyklėlėse jie turi savo nuolatinės vietas.</p>
	<p>11.5. Asmeniui sudarytos sąlygos bet kuriuo paros metu, esant poreikiui, išgerti šiltos kavos, arbatos ar vandens.</p>	<p>Gyventojai bet kada gali išgerti šiltų gėrimų ir pasidaryti užkandžių kiekvienos grupės virtuvėje. Savarankiškesni gyventojai turi elektrinius virdulius, puodelius ir kitus įrankius savo kambariuose.</p>
	<p>11.6. Asmeniui pagal jo savarankiškumo lygį, galimybes ir pageidavimus sudarytos sąlygos užsiimti maisto savo poreikiams ruošimu, stalo serviravimu ar panašia veikla. Socialinės globos namuose veikia virtuvėlės. Iš dalies savarankiški asmenys su darbuotojų pagalba jose gaminasi maistą sau bei valgo.</p>	<p>Socialinėse grupėse ir Užimtumo centre įrengtos virtuvėlės su visa reikalinga buitine technika, įrankiais, indais, stalo serviravimo priemonėmis. Gyventojai nuolat užsiima maisto ruošia individualiai ar grupinių užsiėmimų metu.</p> <p><u>Apklausa: 88% apklaustų gyventojų (75% sutinka, 13% iš dalies sutinka) atsakė, kad globos namuose yra galimybė gamintis maistą savarankiškai (7 pav., 1 priedas)</u></p>

		11.7. Asmeniui, kuris pats negali savarankiškai pavalgyti, užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba valgant. Socialinės globos įstaigoje toks asmuo aprūpintas specialia įranga, padedančia jam pavalgyti. Socialinės globos įstaiga užtikrina, kad kiekvienam maitinimo režimo laiku pagalbos reikalingam asmeniui būtų priskirtas pagalbą valgant teikiantis asmuo	Asmuo, kuris dėl negalios negali savarankiškai pavalgyti, yra pamaitinamas darbuotojo. Naudojami maitinimo staliukai, prijuostės, termopuodeliai ir kt. Maitinimo paslaugos aptartos Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių 24 punkte. Vienas darbuotojas vienu metu maitina ne daugiau nei 2 gyventojus.
IV sritis. Asmens teisių apsauga			
12.	Užtikrinamos ir ginamos asmens teisės, neatsižvelgiant į asmens veiksnumą ar sveikatos būklę	12.1. Jeigu neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnaus tam tikroje srityje asmens globėju, rūpintoju paskirtas fizinis asmuo, socialinės globos įstaiga nuolat palaiko ryšius ir bendradarbiauja su asmens globėju, rūpintoju, o prireikus praneša atitinkamai institucijai apie netinkamai vykdomas globėjo, rūpintojo funkcijas. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose.	Globos namai nuolat palaiko ryšius ir bendradarbiauja su asmens globėju. Stebi, kaip globėjas vykdo savo pareigas. Jei globėjas savo pareigas vykdytų netinkamai, būtų kreipiamasi į atitinkamas institucijas. Iki šiol globos namuose tokių atvejų nebuvo. Neveiksnių asmenų, kurių globėjas ar administratorius fizinis asmuo – 7 gyventojai (iš 66 neveiksnių gyventojų)
		12.2. Jeigu neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnaus tam tikroje srityje asmens globėjas, rūpintojas yra socialinės globos įstaiga, socialinės globos įstaiga užtikrina visapusišką šio asmens interesų atstovavimą, globos, rūpybos funkcijų vykdymą.	Įstaiga atstovauja ir gina neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksnių tam tikroje srityje asmenų teises ir interesus, kuriems globėju yra paskirti Globos namai (atstovauja kitose institucijose, tvarko teisinius ir turtinius klausimus). Globos namai paskirti 59 asmenų globėju.
		12.3. Neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnaus tam tikroje srityje asmens adekvati nuomonė ar jo globėjo (rūpintojo) nuomonė, siekiant užtikrinti geriausią asmens interesą, yra išklausoma ir vertinama.	Neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksnių tam tikroje srityje gyventojų nuomonė yra svarbi. Asmenys visada išklausomi ir jų nuomonė vertinama taip pat kaip ir kitų gyventojų. <u>Apklausa: 92% apklaustų gyventojų (80% sutinka, 12% iš dalies sutinka) atsakė, kad atsižvelgiama į jų pageidavimus (12 pav., 1 priedas)</u>
		12.4. Pagerėjus asmens socialiniam savarankiškumui, sveikatos būklei ar atsiradus kitoms aplinkybėms, galinčioms daryti įtaką asmens veiksnumui tam tikroje srityje ar ribojamam veiksnumui tam tikroje srityje, socialinės globos įstaiga tarpininkauja asmeniui ir kreipiasi į atitinkamas institucijas dėl neveiksnumo tam tikroje srityje ar riboto veiksnumo tam tikroje srityje peržiūrėjimo. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose.	Esant poreikiui, pagerėjus asmens socialiniam savarankiškumui, sveikatos būklei, globos namai kreipsis į atitinkamas institucijas dėl neveiksnumo tam tikroje srityje ar riboto veiksnumo tam tikroje srityje peržiūrėjimo.

	<p>12.5. Asmeniui jo pageidavimu sudarytos sąlygos be pašalinių asmenų gauti konsultacijas ir kitas paslaugas turiniais, finansiniais, draudimo, testamentu sudarymo ir kitais klausimais. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridėdamuose dokumentuose. Esant poreikiui, socialinės globos įstaigoje organizuojamos reikiamų specialistų konsultacijos.</p>	<p>Globos namų gyventojai gauna konsultacijas įvairiais turiniais, finansiniais ir kitais klausimais, esant poreikiui asmuo palydimas į institucijas ar kviečiami reikiami specialistai į įstaigą ir tai fiksuojama ISGP ar kituose asmens byloje pridėdamuose dokumentuose. Gyventojui sudaromos galimybės šias paslaugas gauti be pašalinių asmenų.</p>
	<p>12.6. Asmens pinigai, turtas, dokumentai įtraukiami į apskaitą, naudojami ir saugomi pagal socialinės globos įstaigos patvirtintą gyventojų pinigų, turto, dokumentų apskaitos, naudojimo ir saugojimo tvarkos aprašą, kuris užtikrina geriausius asmens interesus.</p>	<p>Asmens pinigai, turtas, dokumentai įtraukiami į apskaitą, naudojami ir saugomi pagal socialinės globos įstaigos patvirtintus gyventojų pinigų, turto, dokumentų apskaitos, naudojimo ir saugojimo tvarkos aprašus. Yra patvirtinta „Aknystos socialinės globos namų gyventojų asmeninių pinigų ir materialinių vertybių apskaitos tvarka. Socialiniai darbuotojai veda gyventojų asmeninių lėšų apskaitą.</p>
	<p>12.7. Asmens saugumas jo gyvenamajame kambaryje užtikrintas nepažeidžiant jo privatumo ir orumo. Socialinės globos įstaigos personalas į asmens gyvenamąjį kambarį įeina tik pasibeldęs, asmuo negali būti užrakinamas savo gyvenamajame kambaryje. Asmens gyvenamosiose patalpose nenaudojamos stebėjimo kameros ar kiti stebėjimo būdai. Su asmenimis, kuriems dėl sveikatos būklės ir visiško nesavarankiškumo reikia nuolatinės priežiūros, ar jų globėjais, rūpintojais susitarta dėl būdų ir formų, kaip tai bus daroma. Gyvenamuosiuose kambariuose, higienos kambariuose pagal galimybes yra įvesta pagalbos kvietimo sistema.</p>	<p>Užtikrinama, kad personalas įeidamas į gyvenamąjį kambarį pasibeldžia. Gyvenamosiose patalpose vaizdo kameros nenaudojamos. Globos namuose pagalbos iškvietimo sistema įrengta 84 gyventojams (centriniame padalinyje kiekvienam slaugos skyriaus gyventojui, filialuose po iškvietimo mygtuką kiekviename kambaryje). Gyventojai nėra užrakinami kambariuose.</p>
	<p>12.8. Užtikrinta, kad tuo atveju, kai gyvenamajame kambaryje gyvena keli asmenys, derinami kambaryje gyvenančių asmenų interesai, charakteriai, poreikiai, išklausančias asmens pageidavimus dėl kaimynų pasirinkimo ir įvertinant kiekvieno asmens sugebėjimą prisitaikyti prie gyvenamojo kambario kaimyno (-ų). Esant būtinumui, asmuo gali būti perkeltas į kitą kambarį ar apgyvendintas su kitu asmeniu, tačiau tik apie tai iš anksto pranešus asmeniui ir gavus jo ir kito asmens, kartu gyvenančio su juo, sutikimą. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridėdamuose dokumentuose.</p>	<p>Gyventojams sudaromos galimybės išsakyti pageidavimus dėl gyvenamojo kambario kaimyno pasirinkimo (derinami charakteriai, interesai), asmens perkėlimas į kitą kambarį galimas tik esant jo sutikimui. Tai reglamentuota Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių 9, 10 punktuose. <u>Apklausa: 91% apklaustų gyventojų (74% sutinka, 17% iš dalies sutinka) atsakė, kad „mano kaimynai draugiški, turiu draugų“ (14 pav., 1 priedas)</u></p>

		<p>12.9. Asmuo yra supažindintas su savo teise kreiptis į socialinės globos įstaigos administraciją, personalą ar institucijas už socialinės globos įstaigos ribų dėl įvykusios ar galimos fizinės, psichologinės, materialinės ar finansinės, seksualinės prievartos, diskriminacijos ar kitų asmens teisių pažeidimų. Asmens kreipimosi teisė nėra varžoma ir asmuo su tuo yra supažindintas.</p>	<p>„Aknystos socialinės globos namų pasiūlymų, pareiškimų ir skundų nagrinėjimo tvarkoje“ (2018m.) įtvirtinta gyventojų teisė kreiptis į administraciją, personalą, įvairias institucijas. Gyventojų raštiški kreipimaisi į administraciją, personalą registruojami „Gyventojų pasiūlymų, prašymų, skundų registre“ <u>Apklausa: 94% apklaustų gyventojų (87% sutinka, 7% iš dalies sutinka) atsakė, kad iškilus problemai turės į ką kreiptis (11 pav., 1 priedas)</u></p>
		<p>12.10. Asmeniui užtikrinta, kad tais atvejais, kai jo veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, asmens saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeidžia jo teisių ir jo teisėtų interesų. Asmens teisių pasirinkimui ir jų saugumui užtikrinti socialinės globos įstaigoje yra taikomos priemonės, skatinančios gyventojų priklausomybių nuo žalingų įpročių atsisakymą. Taikytinos priemonės yra užfiksuotos socialinės globos įstaigos planuose, o žymos apie konkrečius atvejus – ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p>	<p>Globos namuose vykdomos prevencinės priemonės, skatinančios gyventojų atsisakyti žalingų įpročių, organizuojamos paskaitos, pokalbiai, renginiai ir kita. Dalyvaujama Anykščių PSC rengiamose paskaitose, organizuojami pokalbiai ir diskusijos. Šios priemonės pagal poreikį numatomos ISGP ar kituose dokumentuose..</p>
		<p>12.11. Socialinės globos įstaigoje neribojama teisė į šeimos sukūrimą pačių asmenų apsisprendimu, sudarant šeimai tinkamas gyvenimo sąlygas. Tais atvejais socialinės globos įstaigoje gali būti apgyvendinami ir šios šeimos vaikai.</p>	<p>Globos namuose ši teisė neribojama, esant poreikiui sudaromos sąlygos gyventi poroms (globos namuose gyvena 6 poros). Grupinio gyvenimo namuose gyvena viena pora.</p>
		<p>12.12. Socialinės globos įstaigoje tarpininkaujama, kad asmuo atliktų pilietines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka</p>	<p>Įstaigoje teisės aktų nustatyta tvarka organizuojami balsavimai, gyventojams sudaromos galimybės balsuoti.</p>
<p>13.</p>	<p>Asmeniui užtikrinama, kad jo nuomonė, problemos, nusiskundimai bus išklaustyti, išanalizuoti ir į juos bus konstruktyviai reaguojama</p>	<p>13.1. Jokiomis priemonėmis nėra varžoma asmens laisvė išsakyti savo nuomonę, pageidavimus ar kritines pastabas dėl problemų, iškilusių teikiant socialinę globą, į kurias socialinės globos įstaiga operatyviai ir konstruktyviai reaguoja.</p>	<p>Asmens laisvė nėra varžoma jokiomis priemonėmis, kiekvienas asmuo gali išsakyti savo nuomonę, pageidavimus ar pastabas dėl teikiamų įstaigoje paslaugų, iškilusių problemų. Globos namų gyventojai gali raštu ar žodžiu teikti skundus, prašymus ar pasiūlymus globos namų administracijai, gyventojų tarybai ar juos dėti į prašymų, pageidavimų, skundų dėžutę, kuri yra pagrindinio gyvenamojo korpuso pirmame aukšte. <u>Apklausa: 94% apklaustų gyventojų (87% sutinka, 7% iš dalies sutinka) atsakė, kad iškilus problemai turės į ką kreiptis (11 pav., 1 priedas)</u></p>
		<p>13.2. Asmuo yra supažindintas su nusiskundimų, prašymų pateikimo bei jų nagrinėjimo socialinės globos įstaigoje procedūra ir žino, kad, baigus nagrinėti skundą ar prašymą, jam priimtina forma jis bus supažindintas su gautomis išvadomis bei sprendimais. Raštu pateikti skundai ir prašymai bei priimti sprendimai yra registruojami atskirame žurnale.</p>	<p>„Aknystos socialinės globos namų pasiūlymų, pareiškimų ir skundų nagrinėjimo tvarkoje“ (2018m.) įtvirtinta gyventojų teisė kreiptis į administraciją, personalą, įvairias institucijas. Gyventojų raštiški kreipimaisi į administraciją, personalą registruojami „Gyventojų pasiūlymų, prašymų, skundų registre“ <u>Apklausa: 94% apklaustų gyventojų (87% sutinka, 7% iš dalies</u></p>

			<i>sutinka) atsakė, kad iškilus problemai turės į ją kreiptis (11 pav., 1 priedas)</i>
		13.3. Socialinės globos namuose veikia socialinės globos namų taryba, kurios sudėtyje gali būti socialinės globos namuose gyvenantys asmenys, personalo atstovai, asmenų globėjai, rūpintojai, kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai, kitų institucijų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės, kurioje yra socialinės globos namai, atstovai ar kt. Socialinės globos namų tarybos sudėtis yra periodiškai peržiūrima ir atnaujinama. Socialinės globos namų tarybos nariai, kaip lygiaverčiai partneriai, teikia pasiūlymus socialinės globos namų administracijai ir laiku gauna atsakymus bei informaciją apie šių pasiūlymų įgyvendinimą ar tobulinimą ir tai yra užfiksuota socialinės globos namų dokumentuose	Globos namuose veikia gyventojų taryba. Į ją įeina po atstovą iš kiekvieno įstaigos padalinio ir socialiniai darbuotojai. Gyventojų taryba protokoluoja savo veiklą, teikia pasiūlymus ir nusiskundimus administracijai. Į tarybos pasiūlymus atsižvelgiama, teikiami atsakymai į juos.
14.	Asmuo gali būti pašalintas iš socialinės globos įstaigos už socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklių ar teisėtvarkos pažeidimus tik nuodugnai išnagrinėjus įvykdytų pažeidimų priežastis ir neradus kitų efektyvių būdų paveikti asmens neigiamą elgesį	14.1. Asmuo žino, kad už dažnus grubius, kitų asmenų interesus bei orumą pažeidžiančius veiksmus, prieštaraujančius vidaus tvarkos taisyklėms, teisėtvarkos pažeidimus ar sutarties pažeidimus jis gali būti pašalintas iš socialinės globos namų. Asmuo pasirašytinai yra supažindintas su šia informacija prieš pasirašydamas sutartį su socialinės globos namais. 14.2. Asmeniui užtikrinta, kad, svarstant jo pašalinimo iš socialinės globos įstaigos klausimą, bus pakviestas dalyvauti pats asmuo, globėjas, rūpintojas, su juo dirbę socialinės globos įstaigos darbuotojai, asmens pasirinktas „savas asmuo“, socialinės globos namų tarybos atstovai (kai asmuo pašalinamas iš socialinės globos namų), savivaldybės, kurios sprendimu asmeniui paskirta socialinė globa, socialiniai darbuotojai, jei tai įmanoma, – asmens artimieji ir kt. Detaliai išnagrinėtos asmens netinkamo elgesio ar vidaus tvarkos taisyklių pažeidimų priežastys, žymos apie priemones, taikytas asmens neigiamam elgesiui paveikti, šių priemonių poveikį asmens elgesio pasikeitimams ir pan. atsispindi asmens ISGP ar kituose byloje pridedamuose dokumentuose. Pašalinamas asmuo yra supažindintas su visomis svarstymo išvadomis ir išklausti jo pasiaiškinimai. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje pridedamuose dokumentuose.	Asmuo visuomet supažindinamas su Vidaus tvarkos taisyklėmis prieš pasirašant sutartį. Sutartyje yra žyma „Su sutarties nuostatomis bei Gyventojų vidaus tvarkos taisyklėmis susipažinau bei sutinku, kad sutartis gali būti nutraukta vienai iš šalių nesilaikant sutarties ir/ar Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių sąlygų“. Sutarties 5 skyriuje nustatyti sutarties nutraukimo pagrindai: asmens iniciatyva, abipusiu susitarimu ir įstaigos iniciatyva. Vidaus tvarkos taisyklių gyventojams 50 p. numatyta, kad svarstant gyventojų šalinimo klausimą bus pakviesti dalyvauti visi suinteresuoti asmenys: pats gyventojas, savivaldybės atstovai ir t.t. Pastaraisiais metais pašalintų asmenų nebuvo.

		<p>14.3. Asmeniui užtikrinta, kad, iki jį pašalinant iš socialinės globos įstaigos, bus sprendžiamas jo socialinės globos tęstinumo ir saugumo klausimas. Socialinės globos įstaiga kreipiasi į savivaldybę, kurios sprendimu asmeniui buvo paskirta socialinė globa, ar į kurią asmuo paties pageidavimu išvyksta, dėl kitų socialinių paslaugų asmeniui skyrimo būtinumo. Prieš pašalinant asmenį iš socialinės globos įstaigos, yra įsitikinta dėl jo saugumo ir galimybių savarankiškai (iš dalies savarankiškai) gyventi bei reikiamų socialinių paslaugų savivaldybėje užtikrinimo. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje pridedamuose dokumentuose</p>	<p>Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių 51 p. numatyta, kad iki pašalinant gyventoją, bus sprendžiami jo socialinės globos tęstinumo ir jo saugumo klausimai.</p>
<p>15.</p>	<p>Asmeniui užtikrinama galimybė išvykti laikinai ar visam laikui</p>	<p>15.1. Užtikrinta, kad asmuo gali laikinai savo noru išvykti iš socialinės globos įstaigos svečiuotis pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius ar pažįstamus švenčių dienomis, savaitgaliais ir ilgesniam laikotarpiui – iki 45 kalendorinių dienų per metus (dėl asmeniui svarbių priežasčių jo (globėjo, rūpintojo, šeimos narių ar artimųjų giminaičių) prašymu, pateiktu socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka, gali būti nustatytas ir ilgesnis laikotarpis). Socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ir (ar) kituose socialinės globos įstaigos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ar kituose dokumentuose nustatyta tvarka asmeniui išlaikoma galimybė grįžti į ilgalaikę socialinę globą jam teikusią įstaigą ir gyventi tokiomis pačiomis sąlygomis, kokiomis gyveno iki išvykimo iš socialinės globos įstaigos svečiuotis pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius ar pažįstamus.</p> <p>Asmeniui, atsižvelgiant į ISGP, užtikrinta galimybė pereiti gyventi iš institucinę socialinę globą teikiančios socialinių paslaugų įstaigos ar jos padalinio į grupinio gyvenimo namus ar socialinę priežiūrą teikiančią socialinių paslaugų įstaigą ar jos padalinį – savarankiško gyvenimo namus ar apsaugotą būstą (toliau kartu – bendruomeninio tipo įstaiga). Asmeniui skiriami 6 mėnesiai socialinei adaptacijai bendruomeninio tipo įstaigoje. Šiuo 6 mėnesių laikotarpiu nustatytas, kad bendruomeninio tipo įstaigoje teikiamos socialinės priežiūros paslaugos neatitinka asmens poreikių, asmuo, perėjęs gyventi iš institucinę socialinę globą teikiančios socialinių paslaugų įstaigos ar jos padalinio į bendruomeninio tipo įstaigą, esant (atsiradus) laisvai vietai, gali grįžti į institucinę socialinę globą jam teikusią socialinių paslaugų įstaigą ar jos padalinį be eilės socialinės globos įstaigų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka, t. y. jis neįtraukiamas į eilę ilgalaikiai socialinei globai gauti</p>	<p>Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių 42.1 reglamentuotas laikino išvykimo iki 45 d. laikotarpis, garantijos gyventojui grįžti tomis pačiomis sąlygomis.</p> <p>Gyventojams sudaromos galimybės pereiti gyventi į Grupinio gyvenimo namus ar kitą socialinių paslaugų įstaigą. Aknystos socialinės globos namai turi įsteigę padalinį vienus Grupinio gyvenimo namus.</p>

<p>15.2. Asmens išvykimo gydytis į sveikatos priežiūros įstaigą trukmė nėra ribojama.</p>	<p>Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių 44 p. reglamentuota, kad išvykimo į gydymo įstaigą laikas neribojamas.</p>
<p>15.3. Socialinės globos įstaiga domisi pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius, pažįstamus ar į sveikatos priežiūros įstaigą laikinai išvykusio asmens gyvenimo sąlygomis bei jo priežiūra. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p>	<p>Socialinis darbuotojas telefonu bendrauja su artimaisiais, pas kuriuos išvyko gyventojas. Sveikatos priežiūros įstaigoje besigydantis gyventojas lankomas, aprūpinamas reikalingais daiktais, priemonėmis ir kt.</p>
<p>15.4. Neveiksniams tam tikroje srityje ar ribotai veiksniam tam tikroje srityje asmeniui laikinai išvykstant svečiuotis savo noru, socialinės globos įstaiga su asmeniu, pas kurį neveiksnius tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmuo išvyksta (išskyrus teismo sprendimu paskirtą globėją, rūpintoją), sudaro sutartį, kurioje pastarasis įsipareigoja tinkamai prižiūrėti neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksnų tam tikroje srityje asmenį. Ši sutartis sudaroma socialinės globos įstaigai turint asmens, pas kurį išvyksta neveiksnius tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmuo, gyvenamosios vietos savivaldybės išvadą dėl neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksnų tam tikroje srityje asmenį priimančio asmens (jo šeimos) galimybių tinkamai prižiūrėti neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksnų tam tikroje srityje asmenį jo laikino išvykimo laikotarpiu. Neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmens laikinas išvykimas iš socialinės globos įstaigos svečiuotis privalo būti suderintas su asmens globėju (rūpintoju), jei globėjo (rūpintojo) funkcijas vykdo ne socialinės globos įstaiga. Sutartis, išvados, suderinimo su globėju (rūpintoju) žymos yra asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p>	<p>Vadovaujantis Gyventojų vidaus tvarkos taisyklėmis (43.1, 43.2 p.) sudaroma sutartis su priimančiu asmeniu, bei kreipiamasi į gyvenamosios vietos savivaldybę dėl išvados pateikimo.</p> <p>2021 metais laikinai išvykusių neveiksnių gyventojų buvo 5.</p>
<p>15.5. Asmuo, globėjas, rūpintojas ar kitas asmuo, pas kurį laikinai išvykstama, yra supažindintas su laikino išvykimo iš socialinės globos įstaigos tvarka. Prieš išvykstant raštu patvirtinama, kad šis asmuo laikysis teisės aktų (tai gali būti įteisinta vidaus tvarkos taisyklėse gyventojams) nustatytų įsipareigojimų socialinės globos įstaigai. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p>	<p>Vadovaujantis Gyventojų vidaus tvarkos taisyklėmis (43.1, 43.2 p.) sudaroma sutartis su priimančiu asmeniu</p>

		<p>15.6. Asmuo su negalia, kuris yra veiksnus, iš socialinės globos įstaigos į bendruomenę išvyksta visam laikui socialinės globos įstaigai įsitikinus, kad šiam asmeniui bus užtikrintos tinkamos gyvenimo sąlygos, paslaugos bendruomenėje ar kad jis galės savarankiškai (iš dalies savarankiškai) gyventi. Iš socialinės globos įstaigos išvykstančio asmens prašymas yra asmens byloje. Siekiant užtikrinti socialinės pagalbos asmeniui su negalia tęstinumą, socialinės globos įstaiga, likus 3 mėn. iki asmens su negalia išvykimo iš socialinės globos įstaigos, kreipiasi į savivaldybę su prašymu inicijuoti asmens su negalia socialinės adaptacijos (reabilitacijos) bendruomenėje plano sudarymą. Socialinės globos įstaiga aktyviai dalyvauja savivaldybei sudarant šį planą.</p>	<p>Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių 42.4 p. reglamentuoja, kad veiksnus asmuo išleidžiamas tik įsitikinus dėl jo galimybių gyventi savarankiškai. Pastaraisiais metais tokių atvejų nebuvo. Esant tokiai situacijai būtų laikomasi šios normos reikalavimų.</p>
		<p>15.7. Neveiksnus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmuo visam laikui gali išvykti tik pas teismo paskirtą globėją, rūpintoją. Socialinės globos įstaiga apie tai informuoja savivaldybę, kurioje globėjas (rūpintojas) gyvena ir savivaldybę, kurios sprendimu asmeniui buvo pradėta teikti socialinė globa.</p>	<p>Gyventojų vidaus tvarkos taisyklių 43.3 p. reglamentuota, kad neveiksnus asmuo visam laikui gali išvykti tik pas teismo paskirtą globėją.</p>
V sritis. Aplinka ir būstas			
16.	Asmeniui garantuojama saugi, gerai sutvarkyta ir tinkama socialinės globos teikimo vieta bei aplinka	<p>16.1. Socialinės globos įstaigos vieta yra nesunkiai pasiekiamą visuomeniniu transportu. Esant poreikiui, socialinės globos įstaiga užtikrina specialaus transporto paslaugas priemonėms, susijusioms su asmenų socialine integracija į bendruomenę, vykdyti.</p> <p>16.2. Asmeniui užtikrinta, kad socialinės globos namų teritorijos, bendro naudojimo patalpų, gyvenamųjų patalpų bei kitų patalpų išplanavimas ir įrengimas atitinka socialinės globos namų paskirtį, šio tipo statiniams galiojančias statybos projektavimo, sveikatos apsaugos ministro patvirtintas higienos normas. Grupinio gyvenimo namų teritorija, bendro naudojimo ir gyvenamosios patalpos atitinka sanitarines-higienines, darbų ir priešgaisrinės saugos normas ir reikalavimus bei tenkina asmenų su negalia poreikius.</p>	<p>Visi globos namų padaliniai yra gyvenvietėse (Aknystos, Rubikiai, Debeikiai, Šlavėnai, Leliūnai ir Kalveliai). Visose jose yra viešojo transporto stotelės, transportas vyksta ne mažiau 2 kartų per dieną. Globos namai pagal poreikį suteikia transporto paslaugas gyventojams.</p> <p>Įstaiga visiems globos namų padaliniais turi Visuomenės sveikatos centro išduotus Higienos pasus, juose užtikrinamos gyvenamosios sąlygos atitinkančios nustatytus reikalavimus. Grupinio gyvenimo namai atitinka Higienos normas. Bendrai globos namų patalpos vertintinos kaip atitinkančios formaliuosius Higienos normų reikalavimus, tačiau kai kuriose higienos patalpose, kai kuriuose gyvenamuosiuose kambariuose tikslinga imtis priemonių, pagerinančių paslaugų teikimą gyventojams. Rekomendacijos dėl konkrečių priemonių pateikiamos tolimesniuose punktuose: 17.1, 17.4, 17.6, 18.1, 18.4. <u>Apklausa: 89% apklaustų gyventojų (80% sutinka, 9% iš dalies sutinka) atsakė, kad jų kambariai jaukūs ir tvarkingi (2 pav., 1 priedas), 89% atsakė, kad jų kambariye tvarkingi ir patogūs baldai (1 pav.), 92% gyventojų mano kad namų teritorija graži ir patogi (3 pav.).</u></p>

<p>16.3. Asmeniui užtikrinama kiek įmanoma saugi aplinka. Socialinės globos įstaigos gyvenamosiose ir bendro naudojimo patalpose yra įrengta gaisro aptikimo ir signalizavimo sistema.</p>	<p>Visuose globos namų padaliniuose įrengta stacionari centralizuota priešgaisrinės apsaugos sistema.</p>
<p>16.4. Nuo 2030 metų suaugusiems asmenims su negalia ilgalaikė socialinė globa negali būti pradama naujai teikti socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus. Socialinės globos namai suaugusiems asmenims su negalia ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d. turi patvirtinti su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija suderintus priemonių, kurias įgyvendinus bus pasiektas reikalavimas nuo 2030 metų nebeteikti suaugusiems asmenims su negalia ilgalaikės socialinės globos šiuose namuose, planus.</p>	<p>Planai dar nebuvo rengti ir derinami. Šis klausimas bus svarstomas su steigėju.</p>
<p>16.5. Grupinio gyvenimo namuose viename pastate (kotedže ar atskiruose butuose, gyvenamajame vienbučiame, dvibučiame ar daugiabučiame name) atskiroje teritorijoje nuo 2015 metų gyvena ne daugiau kaip 10 asmenų. Grupinio gyvenimo namai negali būti steigiami tame pačiame žemės sklype ar pastate su socialinės globos namais, kitais bendruomeniniais vaikų globos namais ar grupinio gyvenimo namais (išskyrus, kai steigiami daugiabučiame gyvenamajame name). Grupinio gyvenimo namai taip pat negali būti steigiami pastatuose (išskyrus daugiabutį gyvenamąjį namą), kuriuose veikia kitos socialinių paslaugų, sveikatos priežiūros, švietimo ar ugdymo įstaigos. Steigiant grupinio gyvenimo namus daugiabučiame gyvenamajame name, vienoje laiptinėje negali būti daugiau nei 2 grupinio gyvenimo namai (jei laiptinėje yra tik du butai, grupinio gyvenimo namai gali būti steigiami tik viename iš jų).</p>	<p>Grupinio gyvenimo namai įsteigti atskirame gyvenamajame name, atskirame sklype, Šlavėnų gyvenvietėje. Grupinio gyvenimo namuose gyvena 10 asmenų.</p>
<p>16.6. Neteko galios nuo 2021-06-03</p>	
<p>16.7. Nuo 2016 m. liepos 1 d. asmenims su negalia (išskyrus asmenis su sunkia negalia, turinčius proto ir (ar) psichikos negalią ar kompleksinę negalią, kuriems nustatytas 0–25 procentų darbingumo lygis ir specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis) naujai steigiami tik grupinio gyvenimo namai.</p>	<p>Globos namai licenciją gavo iki 2016 m.</p>
<p>16.8. Socialinės globos namai asmenis (išskyrus slaugomus) gali apgyvendinti ne socialinės globos namų teritorijoje – atskiruose butuose, gyvenamuosiuose namuose (ne daugiau kaip 10 asmenų, viename kambaryje ne daugiau kaip 2 asmenys). Tais atvejais, kai asmenų su</p>	<p>Socialinės globos namuose gyvena 310 gyventojų, iš jų Grupinio gyvenimo namuose – 10 gyventojų. Pageidaujantiems ir gebantiems gyventojams sudaromos galimybės gyventi atskiruose butuose Aknystos gyvenvietės</p>

		<p>negalia grupės yra apgyvendinamos atskiruose butuose, gyvenamuosiuose namuose, kurie prilyginami grupinio gyvenimo namams, bendro asmenų su negalia skaičiaus reikalavimas socialinės globos namuose netaikomas.</p>	<p>teritorijoje (kaip būsto paslauga, naudojantis visomis kitomis globos namų paslaugomis)</p>
		<p>16.9. Grupinio gyvenimo namai bendradarbiauja su bendruomenėje esančiomis įstaigomis (dienos centrais, bendruomenės centrais, dienos socialinės globos centrais ir kt.) ir sudaro galimybes asmenims naudotis šių įstaigų teikiamomis paslaugomis.</p>	<p>Grupinio gyvenimo namų ir filialų gyventojai naudojami bendruomenėje esančių įstaigų paslaugomis: lankosi bažnyčioje, kultūriniuose renginiuose, bibliotekas, apsiperka prekybos centruose, naudojami kirpyklų paslaugomis. Gyventojai kartu su bendruomenės nariais tvarko gyvenviečių aplinką, dirba įvairius pagalbinius darbus padedant senoliams.</p>
		<p>16.10. Asmeniui, turinčiam specialiųjų poreikių, ar darbingo amžiaus asmeniui su negalia užtikrinta pritaikyta aplinka, reikalinga kasdieniam gyvenimui bei paslaugoms gauti. Asmeniui užtikrintos galimybės lengvai judėti socialinės globos įstaigos teritorijoje ir patalpose, saugiai naudotis poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis socialinės globos įstaigos teritorijoje. Laisvam, savarankiškam ir saugiam judėjimui užtikrinti socialinės globos namuose įrengti vertikalūs keltuvai (lifto tipo keltuvai) ir (ar) liftai, kurie yra pasiekiami tiesiogiai, nenaudojant jokių papildomų priemonių, išskyrus asmenines. Grupinio gyvenimo namuose asmenys pagal galimybes naudojami saugiomis bendruomenės rekreacijos zonomis, sporto aikštelėmis ir pan.</p>	<p>Visos globos namų patalpos pritaikytos asmenims su judėjimo negalia. Visuose padaliniuose įrengti pandusai, liftai/lifto tipo keltuvai yra visuose dviaukščiuose pastatuose.</p> <p>Grupinio gyvenimo namai naudojami poilsio ir sporto infrastruktūra vietos bendruomenėje, šalia įstaigos (pvz. netoliese yra krepšinio aikštelė)</p>
		<p>16.11. Asmeniui užtikrinta galimybė greitai (neišeinant iš savo gyvenamojo kambario) išsikviesti personalą, jeigu to reikalauja jo sveikatos būklė</p>	<p>Globos namuose pagalbos iškvietimo sistema įrengta 84 gyventojams (centriniame padalinyje kiekvienam slaugos skyriaus gyventojui, filialuose po iškvietimo mygtuką kiekviename kambaryje).</p>
		<p>16.12. Socialinės globos įstaiga yra apsirūpinusi rezervu asmens apsaugos priemonių, kurių sąrašą, kiekį ir laikotarpį, kuriam sukauptų asmens apsaugos priemonių turi pakakti nepertraukiamai įstaigos veiklai užtikrinti, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, yra paskirti ne mažiau nei du darbuotojai (pagrindinis ir pavaduojantis), atsakingi už asmens apsaugos priemonių poreikio stebėjimą, išdavimą, užsakymų organizavimą, kitus rezervo priežiūros, administravimo veiksmus, vykdoma šių priemonių apskaita.</p>	<p>Turimas apsaugos priemonių rezervas atitinka nustatytus reikalavimus pagal gyventojų ir darbuotojų skaičių.</p>
17.	<p>Asmuo naudojami kasdieniniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jo</p>	<p>17.1 Asmuo gyvena socialinės globos namuose, kurių patalpos (gyvenamųjų miegamųjų, valgyklos, virtuvės-valgomojo patalpos, skirtos naudotis socialinių paslaugų gavėjams, jų artimiesiems gaminti maistą ir pan., asmens higienos patalpos, laisvalaikio organizavimo, ugdymo,</p>	<p>Centriniame padalinyje ir filialuose visose grupėse yra įrengtos virtuvėlės.</p> <p>Yra įrengtas maldos kambarys, biblioteka – skaitykla.</p> <p>Šlavėnų GGN kai kuriuose gyvenamuosiuose kambariuose tikslingas einamasis remontas, sienų apdaila juose susidėvėjusi.</p>

<p>privatumas ir orumas</p>	<p>bendrojo naudojimo patalpos (laiptinės, koridoriai ir pan.) pritaikytos gyventi ir būtiniems poreikiams tenkinti. Socialinės globos namuose virtuvėlės maistui saugiai savarankiškai arba su pagalba gamintis turi būti kiekviename pastato, kuriame įrengti daugiau kaip 5 gyvenamieji miegamieji kambariai, aukšte, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose – kiekvienoje grupėje. Joje viena virtuve-valgomuoju gali naudotis ne daugiau kaip 50 socialinės globos namuose socialinės globos paslaugas gaunančių asmenų. Pagal socialinės globos namų galimybes jų gyventojų pageidavimu, užfiksuotu socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka, gali būti įrengtos ir kitos patalpos, pvz.: maldos kambarys, biblioteka-skaitykla, pirtis, rūkomasis ir kt.</p>	<p>Viename 2 aukšto kambaryje esantis stoglangis nesandarus, į vidų prateka lietaus vanduo, šalia jo lubos aptrupėjusios ir pažeistos drėgmės. <u>Apklausa: 88% apklaustų gyventojų (75% sutinka, 13% iš dalies sutinka) atsakė, kad yra galimybė gamintis maistą savarankiškai (7 pav., 1 priedas)</u> Rekomendacija: atlikti kai kurių Šlavėnų GGN gyvenamųjų kambarių einamąjį remontą. Remontuoti/keisti vieną ar pagal poreikį daugiau stoglangių antrame aukšte.</p>
	<p>17.2. Socialinės globos namai, teikiantys ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą, turi turėti leidimą-higienos pasą, išduotą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.</p>	<p>Globos namai turi Higienos pasą, išduotą Visuomenės sveikatos centro.</p>
	<p>17.3. Asmuo socialinės globos įstaigoje gyvena šiltose, gerai vėdinamose ir tinkamai apšviestose patalpose, atitinkančiose sveikatos apsaugos ministro patvirtintų higienos normų reikalavimus. Gyvenamosiose patalpose papildomai yra įrengtas vietinis dirbtinis apšvietimas.</p>	<p>Patalpos atitinka higienos normų reikalavimus. Patalpose užtikrinamas tiek natūralus, tiek dirbtinis apšvietimas.</p>
	<p>17.4. Asmeniui jo gyvenamojoje aplinkoje kiek įmanoma yra užtikrinamas privatumas.</p>	<p>Dušo kambariai, tualetai su saugiais užraktais. Gyvenamuosiuose kambariuose gyventojai pagal poreikį aprūpinami širmomis. Gyventojai gali užsirakinti spinteles, spintas, savarankiškesni asmenys ir savo gyvenamuosius kambarius (jei tai nekelia pavojaus asmeniui). Kalvelių filialo 2 aukšto viename kambaryje gyventojui neužtikrinamas privatumas – kambarys pereinamas, iš jo įrengtas įėjimas į sandėlį. Rekomendacija: Kalvelių filiale, viename pereinamame 2 aukšto kambaryje užtikrinti privatumą.</p>
	<p>17.5. Socialinės globos namuose viename gyvenamajame miegamajame kambaryje gyvena 1–3 senyvo amžiaus asmenys ar asmenys su negalia (ne daugiau kaip 4 slaugomi asmenys). Specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose gyvenamoji aplinka kuriama grupių principu, grupėje gyvena 6–10 asmenų</p>	<p>Globos namuose gyventojai gyvena tik vienviečiuose - triviečiuose kambariuose.</p>

	<p>17.6. Asmeniui užtikrinta, kad asmens higienos patalpos – tualetai, prausimosi ir (ar) maudymosi patalpos – yra lengvai ir greitai pasiekiamos, patogios naudotis, garantuojančios privatumą ir saugumą. Socialinės globos įstaigoje tualetų, dušų, vonių plotai bei jų įrengimas ir aprūpinimas higienos reikmenimis (kiekvienas asmuo turi atskirą kabyklą rankšluosčiui, pastovią vietą pasidėti higienos reikmenims ir pan.) atitinka sveikatos apsaugos ministro patvirtintų higienos normų reikalavimus. Socialinės globos namų planuose numatyta siekiamybė, kad nuo 2030 metų prie kiekvieno gyvenamojo kambario būtų atskiros asmens higienos patalpos.</p>	<p>Tualetai, prausimosi ir maudymosi patalpos turi iš vidaus užsukamus saugius užraktus.</p> <p>Higienos patalpų skaičius atitinka higienos normų reikalavimus: vienu dušu naudojasi ne daugiau nei 15 gyventojų, tualetu – ne daugiau nei 10 gyventojų. IV korpuse higienos patalpos yra prie gyvenamųjų kambarių. III korpuse vertinimo metu prie 10-ies gyvenamųjų kambarių įrenginama po atskirą higienos patalpą.</p> <p>Dalyje globos namų padalinių higienos patalpų nepakankamai užtikrinamas privatumas, tualetų plotai ir durų pločiai neužtikrina laisvo judėjimo vežimėliu:</p> <p><u>Debeikių filiale</u> tualetų durų plotis nesiekia 850 mm.</p> <p><u>Rubikių filiale</u> 2 tualetų (I ir II a.) durų plotis nesiekia 850 mm. Tualetų patalpoje nėra galimybės apsisukti vežimėliu (tikslinga išimt tarpinės duris).</p> <p><u>Šlavėnų GGN</u> vienoje I a. tualetų patalpoje tikslingas einamasis remontas.</p> <p><u>Leliūnų filiale</u> I a. tualetuose neužtikrinamas privatumas – nėra uždarytų kabinų.</p> <p><u>Kalvelių filiale</u> I a. esanti vonia nefunkcionalinė/nepatogi naudojimui – tikslinga perdaryti į dušo patalpą.</p> <p>II a. esantis dušas neužtikrina privatumo, galimybė nusirengti yra tik bendroje su tualetais patalpoje. Tikslinga įrengti duris dušo patalpoje, sudarant galimybes privačiai persirengti.</p> <p><u>Centriniame padalinyje</u> I ir II korpusų 1 ir 2 aukštuose tualetų patalpose neužtikrinamas privatumas, neuždaros kabinos. I ir II korpusų dušuose neužtikrinamas privatumo - įrengta po 2 atvirus dušus vienoje patalpoje.</p> <p>Rekomendacija: rekonstruoti ir įrengti privatumą bei laisvą judėjimą vežimėliu užtikrinančias higienos patalpas visuose įstaigos padaliniuose.</p>
	<p>17.7. Po 2013 metų pradėtuose statyti, rekonstruoti ar naujai įsteigtuose socialinės globos namuose tualetų ir dušo ar vonios patalpa (-os) įrengta (-os) prie kiekvieno gyvenamojo miegamojo kambario ar kelių (ne daugiau kaip 3) gyvenamųjų miegamųjų kambarių (išskyrus kambarius, kuriuose apgyvendinami sunkią negalią turintys asmenys), specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose – kiekvienoje grupėje ir socialinės globos namuose – kiekvienoje grupėje.</p>	<p>Globos namai įsteigti iki 2013 metų.</p>

		17.8. Esant asmens pageidavimui arba poreikiui, asmens gyvenamajame kambaryje sudaryta privati erdvė, atskirta širma. Miegamuosiuose kambariuose ant langų yra pakabintos užuolaidos, roletai ir pan.	Pagal poreikį kambariuose naudojamos širmos – šiuo metu globos namuose yra naudojamos širmos.
		17.9. Asmeniui užtikrintos saugios ir sveikos gyvenimo sąlygos, socialinės globos įstaigos patalpos yra tvarkingos ir švarios, pagal socialinės globos įstaigoje nustatytą tvarką vykdomas ir kontroliuojamas kasdienis patalpų valymas	Kasdienė patalpų priežiūra vykdoma ir kontroliuojama vadovaujantis Aplinkos (patalpų, įrenginių) paviršių valymo, dezinfekcijos procedūra. Karantino laikotarpiui patvirtinta atskira valymo ir dezinfekcijos tvarka.
18.	Asmens gyvenamoji aplinka yra kiek galima artimesnė namų aplinkai	<p>18.1. Asmens gyvenamasis kambarys sutvarkytas jaukiai, aplinka artima namų aplinkai. Kiekvienas asmuo gyvenamajame kambaryje turi šiuos būtiniausius baldus: lovą, spintelę, kėdę. Spinta, stalas gali būti keliems asmenims. Asmuo yra patenkintas gyvenamųjų patalpų apstatymu, jam sudaryta galimybė turėti kambaryje savo baldų ir kitų asmeninių daiktų, jei tai nesudaro pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui. Tai numatyta vidaus tvarkos taisyklėse.</p> <p>18.2. Asmeniui sudaryta galimybė saugiai laikyti savo asmeninius daiktus, jis gali užsirakinti savo asmenines gyvenamąsias patalpas, spintą ar spintelę, jeigu, įvertinus jo savarankiškumą, tai nesudaro pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui.</p> <p>18.3. Asmeniui jo gyvenamajame kambaryje užtikrintos sąlygos skaityti ar užsiimti kita laisvalaikio veikla, atsižvelgiant į asmens pageidavimus, įrengiant reikiamą apšvietimą.</p> <p>18.4. Judėjimo negalią turinčiam asmeniui užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga išnaudoja visas galimybes, kad gyvenamajame kambaryje langų aukštis ir lovos vieta sudarytų galimybę stebėti aplinką pro langą sėdint ar gulint</p>	<p>Gyvenamuosiuose kambariuose yra būtiniausi baldai ir pagal asmenų pageidavimą - asmeniniai baldai, televizoriai, radijo imtuvai ir kita. Pagal gyventojų pageidavimus sienos puošiamos paveikslais, nuotraukomis, dekoracijomis.</p> <p>Rubikių ir Kalvelių filialuose dalis kambarių neindividualizuoti, juose nėra asmeninių daiktų ar dekoracijų. Tikslinga atkreipti didesnę dėmesį į šių kambarių apstatymą ir apipavidalinimą, į gyventojų motyvaciją ir įtraukimą į savo kambario įrengimą.</p> <p><u>Apklausa: 89% apklaustų gyventojų (80% sutinka, 9% iš dalies sutinka) atsakė, kad jų kambariai jaukūs ir tvarkingi (2 pav., 1 priedas), 90% atsakė, kad jų kambaryje tvarkingi ir patogūs baldai (1 pav., 1 priedas)</u></p> <p>Rekomendacija: atkreipti dėmesį į kambarių individualizavimą, įrengimą, gyventojų motyvavimą juos apipavidalinti pagal savo pageidavimus.</p> <p>Savarankiškesni gyventojai gali užrakinti gyvenamuosius kambarius, spintas ir spinteles.</p> <p>Kambariuose užtikrinamas natūralus ir dirbtinis apšvietimas, naudojami tiek pastatomi tiek stacionarūs šviestuvai.</p> <p>Visų padalinių, išskyrus Leliūnų filialo gyvenamųjų kambarių išplanavimas ir langų aukštis leidžia stebėti aplinką sėdint ar gulint.</p> <p>Leliūnų filialo 2 aukšto gyvenamųjų kambarių langai-stoglangiai (šlaitinio stogo) nepakankamai užtikrina galimybę stebėti aplinką – yra maži ir pakankamai aukštai. Tikslinga svarstyti galimybes įrengti didesnius langus tinkamame aukštyje.</p>

			Rekomendacija: Leliūnų filialo 2 aukšte įrengti didesnius langus – stoglangius.
VI sritis. Personalias			
19.	Socialinę globą teikiančio personalo struktūra yra suformuota atsižvelgiant į asmenų skaičių, jų specialiuosius poreikius ir turimą negalią	19.1. Personalo ir globojamų asmenų skaičiaus santykis garantuoja tinkamą socialinės globos įstaigos veiklos organizavimą. Socialinės globos įstaigoje yra personalo pareigybių aprašymai, apibūdinantys konkrečias kiekvieno socialinės globos įstaigos darbuotojo funkcijas.	Personalo skaičius atitinka darbo laiko sąnaudų normatyvus. Visoms pareigybėms yra aprašymai su konkrečiomis funkcijomis, darbuotojai pasirašytinai yra supažindinti su pareigybių aprašymais. <i>Apklausa: 96% apklaustų darbuotojų (69% sutinka, 27% iš dalies sutinka) atsakė, kad gerai žino savo funkcijas (4 pav.2 priedas), 81% atsakė, kad sutinka su visomis funkcijomis (5 pav.2 priedas)</i>
		19.2. Asmeniui užtikrinta, kad ISGP bus įgyvendinamas užtikrinant tinkamą personalo, teikiančio paslaugas, skaičių atskiroms paslaugų gavėjų grupėms. Socialinę globą užtikrinančio personalo pareigybių skaičius yra ne mažesnis, nei reglamentuoja Socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvai, tvirtinami socialinės apsaugos ir darbo ministro.	Pareigybių skaičius atitinka Darbo laiko sąnaudų normatyvus. Globos namuose yra: - dir. pavaduotojas socialiniam darbui – 1 etatas; - vyr. socialinis darbuotojas - 1 etatas; - socialinis darbuotojas - 19 etatų; - individualios priež. personalas – 93,5 etato; - slaugytojai – 14 etatų;
		19.3. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaigoje asmeniui kokybiška socialinė globa bus teikiama visą parą, numatant teisės aktų reglamentuotą personalo ir socialinę globą gaunančių asmenų santykį dieną ir naktį.	Užtikrinama, kad naktį viename pastate dirba ne mažiau kaip 1 darbuotojas 40-čiai gyventojų. Centriniam padalinyje naktį būna 9 darbuotojai, filialuose ir GGN – po 1 darbuotoją.
		19.4. Socialinės globos namuose yra užfiksuota informacija apie asmenis, kuriems reikalinga slauga visą parą, bei yra sudarytas socialinės globos namuose visą parą dirbančių darbuotojų slankusis darbo grafikas (derinant darbą dienos ir nakties metu)	Slaugytojas, slaugytojo padėjėjai ir socialinio darbuotojo padėjėjai dirba pagal slankųjį darbo grafiką.
20.	Socialinės globos įstaigoje dirba kvalifikuota specialistų komanda, turinti tinkamas asmenines savybes dirbti su senyvo amžiaus asmenimis ar suaugusiais asmenimis su negalia	20.1. Socialinės globos įstaigos vadovo tinkamumas eiti pareigas vertinamas teisės aktų nustatyta tvarka, jis turi aukštąjį išsilavinimą (nuo 2015 m.) ir vadybos, psichologijos, gerontologijos, slaugos organizavimo, socialinio darbo žinių.	Vadovas turi aukštąjį išsilavinimą, periodiškai dalyvauja kvalifikacijos kėlimo mokymuose.
		20.2. Socialinės globos įstaigoje dirba personalas, turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus.	Visi globos namų darbuotojai turi reikiamą kvalifikaciją, kasmet išklauso 16 val. periodinius mokymus, medicininis personalas turi reikiamas licencijas. <i>Apklausa: 97% apklaustų darbuotojų (82% sutinka, 15% iš dalies sutinka) atsakė, kad užtikrinamos galimybės kelti kvalifikaciją (3 pav.2 priedas)</i>

	<p>20.3. Personalas turi konfliktinių situacijų valdymo žinių ir žino, kad įstaigoje asmenų priverstinio izoliavimo procedūros, intensyvaus stebėjimo kambarių įrengimas, gydytojų nepaskirtų medikamentų siūlymas gyventojams ir kt. priverstinės priemonės asmeniui negali būti taikomos.</p>	<p>2021 m. vienas socialinio darbo padalinio darbuotojas dalyvavo mokymuose konfliktinių situacijų sprendimo tema. <i>Apklausa: 97% apklaustų darbuotojų (82% sutinka, 15% iš dalies sutinka) atsakė, kad užtikrinamos galimybės kelti kvalifikaciją (3 pav.2 priedas)</i></p>
	<p>20.4. Asmeniui užtikrinta, kad personalas savo darbe vadovaujasi žmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais.</p>	<p>Siekiami, kad personalas darbe vadovautųsi žmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais. <i>Apklausa: 95% apklaustų gyventojų (87% sutinka, 7% iš dalies sutinka) atsakė, kad darbuotojai su jais bendrauja pagarbiai ir suprantamai (10 pav. 1 priedas)</i></p>
	<p>20.5. Personalo ir asmens santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais. Asmens ir personalo tarpusavio bendravimas rodo pagarbius ir šiltus santykius. Personalas profesionaliais veiksmais sugeba užtikrinti asmens saugumą bei orumo išsaugojimą tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, šalia esantiems.</p>	<p>Personalo ir asmens santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais. Asmens ir personalo kreipiniai atspindi pagarbius tarpusavio santykius. Darbuotojai nuolat mokomi užtikrinti asmens saugumą bei orumo išsaugojimą tais atvejais, kai gyventojų veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems. <i>Apklausa: 95% apklaustų gyventojų (87% sutinka, 7% iš dalies sutinka) atsakė, kad darbuotojai su jais bendrauja pagarbiai ir suprantamai (10 pav. 1 priedas), 92% apklaustų gyventojų atsakė, kad darbuotojais galima pasitikėti (9 pav. 1 priedas).</i></p>
	<p>20.6. Asmeniui užtikrinta, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiskai prižiūrima socialinės globos įstaigos specialistų ir tai yra užfiksuota socialinės globos įstaigos dokumentuose.</p>	<p>Globos namuose dirba vienas savanoris – gydytoja psichoterapeutė.</p>
	<p>20.7. Asmeniui užtikrinta, kad priimdama darbuotojus ar telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos įstaigos administracija įsitikins jų tinkamumu dirbti su senyvo amžiaus asmenimis, suaugusiais asmenimis su negalia (tarp jų ir turinčiais sunkią negalią) (yra įvertintos asmeninės bei moralinės savybės, vertybinės nuostatos, susijusios su požiūriu į senyvo amžiaus ar neįgalų asmenį).</p>	<p>Asmeniui užtikrinta, kad priimdama darbuotojus ar telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos namų administracija įsitikins, kad darbuotojas ar savanoris tinkamas eiti šias pareigas, vadovaujasi teigiamu asmeniniu požiūriu į asmenis su negalia. <i>Apklausa: 95% apklaustų gyventojų (87% sutinka, 7% iš dalies sutinka) atsakė, kad darbuotojai su jais bendrauja pagarbiai ir suprantamai (10 pav. 1 priedas), 92% apklaustų gyventojų atsakė, kad darbuotojais galima pasitikėti (9 pav. 1 priedas).</i></p>
	<p>20.8. Socialinės globos įstaigoje yra socialinės globos įstaigos administracijos patvirtintas Savanorių priėmimo į socialinės globos įstaigą tvarkos aprašas bei kiti savanoriško darbo atlikimą reglamentuojantys dokumentai (jei socialinės globos įstaigoje dirba savanoriai).</p>	<p>Globos namuose yra patvirtinta Savanoriškų darbų atlikimo tvarka. Dirba vienas savanoris.</p>

		<p>20.9. Asmens problemoms kompleksiskai spręsti socialinės globos įstaiga užtikrina komandinį personalo darbą ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Asmeniui užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su asmens sveikatos priežiūros, švietimo, teisėsaugos ir kitomis institucijomis. Socialinės globos įstaigoje dirbantys darbuotojai turi komandinio darbo organizavimo žinių, gali apibūdinti socialinės globos įstaigoje taikomus komandinio darbo principus, taip pat tarpinstitucinio bendradarbiavimo principus, naudojamus priimant sprendimus, susijusius su visapusiškų asmens socialinės globos poreikių tenkinimu.</p>	<p>Įstaigoje dirbama komandinio darbo principu, bendradarbiaujama su kitomis institucijomis. Siekiant pagerinti gyventojų aptarnavimą ir užtikrinant kontrolę, socialinio darbo padalinio darbuotojai socialinėse grupėse suskirstyti į komandas, paskirti atsakingi asmenys. 2020 m. socialinio darbo padalinio darbuotojai dalyvavo mokymuose „Komandinio darbo efektyvumo didinimas socialinio darbo praktikoje“.</p> <p>Globos namai bendradarbiauja su sveikatos priežiūros įstaigomis, savivaldybėmis ir kitomis institucijomis pagal poreikį.</p> <p><i>Apklausa: 96% apklaustų darbuotojų (69% sutinka, 27% iš dalies sutinka) atsakė, kad gerai žino savo funkcijas (4 pav.2 priedas), 81% atsakė, kad sutinka su visomis funkcijomis (5 pav.2 priedas)</i></p>
		<p>20.10. Socialinės globos įstaiga garantuoja, kad personalas užtikrins informacijos apie asmenį, jo globėją, rūpintoją, šeimos narius ar artimuosius giminaičius konfidencialumą.</p>	<p>Globos namuose vadovaujamosi „Privatumo laikymosi taisyklėmis“ (2016 m.), „Privatumo politikos aprašu“. Yra paskirtas asmens duomenų apsaugos pareigūnas, atsakingas už tinkamos duomenų apsaugos ir konfidencialumo užtikrinimą.</p>
		<p>20.11. Socialinės globos įstaigos administracija užtikrina priemonių, susijusių su saugių ir sveikų darbo sąlygų personalui sudarymu, taikymą ir tai yra užfiksuota socialinės globos įstaigos dokumentuose</p>	<p>Globos namuose užtikrinamos saugios ir sveikos darbo sąlygos, tai reglamentuota Darbo tvarkos taisyklėse, darbo sutartyse.</p> <p><i>Apklausa: 89% apklaustų darbuotojų (51% sutinka, 38% iš dalies sutinka) atsakė, kad yra patenkinti darbo sąlygomis (10 pav.2 priedas)</i></p>
VII sritis. Valdymas ir administravimas			
21.	Socialinės globos įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus	<p>21.1. Socialinės globos įstaiga yra įregistruota Juridinių asmenų registre ir turi visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus:</p> <p>21.1.1. visuomenės sveikatos centro išduotą leidimą-higienos pasą (išskyrus grupinio gyvenimo namus);</p> <p>21.1.2. socialinės globos įstaigos nuostatus (įstatus);</p> <p>21.1.3. metinį socialinės globos įstaigos veiklos planą;</p> <p>21.1.4. teikiamų paslaugų sąrašą, patvirtintą paslaugos kainą (-as);</p> <p>21.1.5. socialinės globos įstaigos pareigybių sąrašą, darbuotojų darbo apskaitos dokumentus (darbo grafikus, darbo apskaitos žiniaraščius), darbuotojų darbo sutartis ar sutartis su juridiniais ar fiziniais asmenimis, kai paslaugos organizuojamos pasitelkiant juridinius ar fizinius asmenis;</p> <p>21.1.6. metinę ataskaitą;</p> <p>21.1.7. vidaus tvarkos taisyklės darbuotojams (apibrėžiančias darbuotojų teises ir pareigas);</p>	<p>Globos namai turi šiuos dokumentus:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. visuomenės sveikatos centro išduotą leidimą-higienos pasą; 2. socialinės globos įstaigos nuostatus; 3. metinį socialinės globos įstaigos veiklos planą; 4. teikiamų paslaugų sąrašą, patvirtintą paslaugos kainą (-as); 5. socialinės globos įstaigos pareigybių sąrašą, darbuotojų darbo apskaitos dokumentus; 6. metinę ataskaitą; 7. vidaus tvarkos taisyklės darbuotojams; 8. vidaus tvarkos taisyklės gyventojams; 9. personalo pareigybių aprašus; 10. darbuotojų atestacijos ir kvalifikacijos tobulinimo planus; 11. socialinės globos namų tarybos nuostatus; 12. gyventojų pinigų, turto, dokumentų apskaitos, naudojimo ir saugojimo tvarkos aprašą;

<p>21.1.8. vidaus tvarkos taisyklės gyventojams (gyvenimo ir elgesio normos, teisės, pareigos, laikino ar visiško išvykimo tvarka ir pan.), parengtas gyventojams suprantama kalba ir forma;</p> <p>21.1.9. personalo pareigybių aprašus;</p> <p>21.1.10. darbuotojų atestacijos ir kvalifikacijos tobulinimo planus;</p> <p>21.1.11. socialinės globos namų tarybos nuostatus (išskyrus grupinio gyvenimo namus);</p> <p>21.1.12. gyventojų pinigų, turto, dokumentų apskaitos, naudojimo ir saugojimo tvarkos aprašą;</p> <p>21.1.13. asmenų bylas (asmens byla gali būti išskirstoma į atskiras bylas (pvz., socialinio darbo, asmens sveikatos priežiūros), tokiu atveju byla turi turėti apyrašą, kuriame nurodoma, kas atsakingas už atskirų bylos dalių tvarkymą);</p> <p>21.1.14. ISGP ir kitus su asmens socialinės globos skyrimu, teikimu susijusius dokumentus (ar jų kopijas);</p> <p>21.1.15. skundų ir prašymų registracijos žurnalą;</p> <p>21.1.16. neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių asmeniui registracijos žurnalą;</p> <p>21.1.17. socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) išvadas;</p> <p>21.1.18. socialinės globos įstaigos savanoriško darbo funkcijų atlikimą reglamentuojančius dokumentus (jei socialinės globos įstaigoje dirba savanoriai);</p> <p>21.1.19. licenciją teikti socialinę globą (nuo 2015 m.) ir kitas teisės aktų nustatytas licencijas bei leidimus;</p> <p>21.1.20. licencijas teikti slaugos, reabilitacijos paslaugas (kineziterapijos, masažo ir pan.), jei asmenims yra teikiamos šios paslaugos;</p> <p>21.1.21. kitus reikalingus dokumentus.</p>	<p>13. asmenų bylas;</p> <p>14. ISGP ir kitus su asmens socialinės globos skyrimu, teikimu susijusius dokumentus (ar jų kopijas);</p> <p>15. skundų ir prašymų registracijos žurnalą;</p> <p>16. neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių asmeniui registracijos žurnalą;</p> <p>17. socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) išvadas;</p> <p>18. socialinės globos įstaigos savanoriško darbo funkcijų atlikimą reglamentuojančius dokumentus;</p> <p>19. licenciją teikti socialinę globą ir kitas teisės aktų nustatytas licencijas bei leidimus;</p> <p>20. licencijas teikti slaugos, reabilitacijos paslaugas (kineziterapijos, masažo ir pan.);</p>
<p>21.2. Asmeniui užtikrintas tvarkingas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų kaupimas jo byloje bei joje esančios informacijos konfidencialumas. Socialinės globos įstaigoje tiesiogiai su senyvo amžiaus asmeniu ar su darbingo amžiaus asmeniu su negalia (tarp jų ir su sunkią negalią turinčiu) dirbantys darbuotojai informacijos konfidencialumo užtikrinimą yra patvirtinę raštiškais pasižadėjimais.</p>	<p>Gyventojų asmens bylose kaupiama informacija yra konfidenciali ir saugoma atsakingų darbuotojų. Darbuotojų pareiginėse instrukcijose yra įpareigojimas laikytis konfidencialumo.</p>

		21.3. Asmenų bylos ir kiti su socialinės globos įstaigos veikla susiję dokumentai yra saugomi teisės aktų nustatyta tvarka. Asmeniui iš socialinės globos įstaigos išvykstant į kitą socialinės globos įstaigą, informacija apie asmenį (asmens byla ir kiti su asmeniu susiję dokumentai (kopijos, nuorašai)) yra perduodami tai socialinės globos įstaigai, į kurią asmuo išvyksta.	Gyventojų asmens buros dokumentai saugomi teisės aktų nustatyta tvarka. Gyventojui išvykstant dokumentai perduodami globos įstaigai, į kurią išvykstama.
		21.4. Įstaiga Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbuotojų atliekamo įstaigos atitikties socialinės globos normoms vertinimo vietoje metu pateikia visus Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos prašomus įstaigos veiklos dokumentus.	Globos namai priežiūros institucijų patikrinimų metu pateikia visus reikiamus dokumentus.
22.	Socialinės globos įstaigoje palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio tobulėjimo bei kokybės siekimo aplinka	22.1. Personalui sudaryta profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės tobulinti profesinę kvalifikaciją. Socialinės globos įstaigoje yra sudaryti kvalifikacijos tobulinimo planai ir grafikai.	Yra patvirtintas Socialinio darbo padalinio kvalifikacijos kėlimo planas 2021 metams. Darbuotojams sudaromos galimybės studijuoti, dalyvauti mokymuose ar kitaip tobulinti kvalifikaciją.
		22.2. Personalas nuolat tobulina savo kvalifikaciją, dalyvaudamas darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programose, įgyja naujų žinių, reikalingų darbe. Kiekvienas socialinės globos įstaigoje senyvo amžiaus asmeniui ar darbingo amžiaus asmeniui su negalia (tarp jų ir sunkią negalią turinčiam) socialinę globą teikiantis darbuotojas teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo kursuose. Socialinę globą teikiantiems darbuotojams, sveikatos priežiūros specialistams, kitiems specialistams sudaryta galimybė tobulinti savo kvalifikaciją pagal teisės aktuose įteisintus kvalifikacijos tobulinimo reikalavimus. Socialinės globos įstaiga individualios priežiūros personalui užtikrina galimybę dalyvauti įžanginiuose mokymuose.	2021 visi Socialinio darbo padalinio darbuotojai kėlė kvalifikaciją įvairiuose mokymuose, ne mažiau kaip 16 ak. val. per metus. <i>. <u>Apklausa: 97% apklaustų darbuotojų (82% sutinka, 15% iš dalies sutinka) atsakė, kad užtikrinamos galimybės kelti kvalifikaciją (3 pav.2 priedas)</u></i>
		22.3. Personalui periodiškai suteikiamos žinios saugos ir sveikatos darbe klausimais. Socialinės globos įstaiga yra sudariusi sveikas ir saugias darbo sąlygas bei aprūpinusi personalą būtiniausiomis priemonėmis, reikalingomis teikti paslaugas asmenims, turintiems specialiųjų poreikių, ar asmenims su negalia (tarp jų ir turintiems sunkią negalią).	Įstaigoje užtikrinamos saugios darbo sąlygos, naudojama pagalbinė technika (mobilies vonios, mobilus keltuvas ir t.t.) teikiant paslaugas žmonėms su negalia, darbuotojai apmokyti ją naudotis. <i>Apklausa: 89% apklaustų darbuotojų (69% sutinka, 20% iš dalies sutinka) atsakė, kad jų darbo vieta aprūpinta visomis reikalingomis priemonėmis (11 pav.2 priedas)</i>
		22.4. Skatinamos socialinės globos įstaigoje dirbančių darbuotojų iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų asmens problemoms spręsti.	Bendrų susirinkimų, pasitarimų metu personalas skatinamas išreikšti savo nuomonę, dalyvauti įstaigos veiklos planavime, komandinio darbo tobulinime. <i>Apklausa: 83% apklaustų darbuotojų (51% sutinka, 32% iš dalies</i>

		<i>sutinka) atsakė, kad yra skatinami dalyvauti globos namų veikloje (14 pav.2 priedas)</i>
	22.5. Asmeniui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška socialinės globos namuose dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba. Socialinės globos įstaigoje yra numatyta su asmeniu dirbančių darbuotojų supervizijos vykdymo tvarka, taip pat paskirti asmenys, atsakingi už profesinės pagalbos kolegoms organizavimą.	<p>Globos įstaigos darbuotojai bendrauja ir bendradarbiauja tarpusavyje. Profesinę pagalbą organizuoja padalinio vadovas, esant reikalui – kreipiamasi į kitus specialistus.</p> <p>Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, darbuotojams kartą per metus turi būti organizuojama supervizija.</p> <p><i>Apklausa: 96% apklaustų darbuotojų (78% sutinka, 18% iš dalies sutinka) atsakė, kad jų santykiai su kolegomis yra geri (12 pav.2 priedas)</i></p> <p>Rekomendacija: iki 2022 m. pabaigos atlikti superviziją darbuotojams.</p>
	22.6. Asmeniui užtikrinta socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, socialinės globos įstaigai nuolat teisės aktų nustatyta tvarka atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą. Socialinės globos įstaiga turi pasirengusi savo veiklos įsivertinimo taisykles, tvarką, klausimynus.	Yra patvirtintas Aknystos socialinės globos namų socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) tvarkos aprašas.
	22.7. Asmuo, jo globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas). Socialinės globos įstaigoje yra paskirtas asmuo, atsakingas už suinteresuotų asmenų supažindinimą su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) išvadomis.	Už aprašo nuostatų vykdymo kontrolę paskirtas direktoriaus pavaduotojas socialiniam darbui.
	22.8. Socialinės globos įstaigoje nagrinėjami socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) rezultatai ir remiantis jais nustatomi socialinės globos įstaigos veiklos tobulinimo prioritetai bei sudaromi atitinkamos srities veiklos pagerinimo konkrečių priemonių planai (numatant konkrečius terminus ir vykdytojus).	Globos namų atitikties socialinės globos normoms įsivertinimo aprašo 14, 15 p. reglamentuota įsivertinimo rezultatų aptarimas, neatitiktimų šalinimo priemonių numatymas.
	22.9. Socialinės globos įstaigoje yra reguliariai organizuojami personalo pasitarimai, seminarai ir kiti užsiėmimai, kurie fiksuojami socialinės globos įstaigos veiklos dokumentuose	<p>Periodiškai ir pagal poreikį vykdomi darbuotojų susirinkimai, jie protokoluojami.</p> <p><i>Apklausa: 81% apklaustų darbuotojų (50% sutinka, 31% iš dalies sutinka) atsakė, kad yra patenkinti įstaigos administravimu (15 pav.2 priedas)</i></p>

23.	Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus, asmuo gali pareikšti savo nuomonę dėl socialinės globos įstaigos veiklos	23.1. Asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams ir socialinės globos įstaigos personalui sudarytos sąlygos kreiptis į socialinės globos įstaigos administraciją dėl iškilusių problemų. Socialinės globos įstaigoje yra užfiksuoti asmens ar jo globėjo, rūpintojo, šeimos narių ar artimųjų giminaičių pasiūlymai, skundai, užtikrinama operatyvi socialinės globos įstaigos darbuotojų reakcija į juos ir pagal socialinės globos įstaigoje numatytą procedūrą bei teisės aktų nustatytą tvarką laiku pateikti atsakymai.	„Aknystos socialinės globos namų pasiūlymų, pareiškimų ir skundų nagrinėjimo tvarkoje“ (2018m.) įtvirtinta gyventojų teisė kreiptis į administraciją, personalą, įvairias institucijas. Gyventojų raštiški kreipimaisi į administraciją, personalą registruojami „Gyventojų pasiūlymų, prašymų, skundų registre“. Įstaigos padaliniuose yra „Skundų ir pageidavimų dėžutės“
		23.2. Socialinės globos namuose sudarytos sąlygos veikti socialinės globos namų tarybai, galinčiai teikti pasiūlymus administracijai dėl socialinės globos namų veiklos. Į tarybos pateiktus pagrįstus pasiūlymus socialinės globos namų administracija atsižvelgia organizuodama socialinės globos namų veiklą.	Globos namuose veikia gyventojų taryba. Į ją įeina po atstovą iš kiekvieno įstaigos padalinio ir socialiniai darbuotojai. Gyventojų taryba protokoluoja savo veiklą, teikia pasiūlymus ir nusiskundimus administracijai. Į tarybos pasiūlymus atsižvelgiama, teikiami atsakymai į juos.
		23.3. Asmeniui garantuota, kad socialinės globos įstaigos valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsvarstant socialinės globos įstaigai-aktualių teisės aktų pasikeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius	Administracija užtikrina nuolatinę globos namų veiklos tobulinimą, veikla koreguojama, priklausomai nuo teisės aktų pasikeitimų.
24.	Socialinės globos įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais	24.1. Socialinės globos įstaiga rengia ir reguliariai atnaujina informacinį biuletinį (internetinį puslapį), kuriame pateikiama informacija apie socialinės globos įstaigą, teikiamas paslaugas, personalą, socialinės globos kainas, laisvas vietas ir kita.	Globos namų internetinis puslapis http://www.aknystossgn.lt/ atnaujinamas pagal poreikį, jame pateikiama informacija apie paslaugas, personalą, kainas ir t.t.
		24.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis socialinės globos įstaigos metiniu veiklos planu. Metiniuose planuose numatytos praėjusiais metais vertinant (įsivertinant) socialinės globos atitiktį nustatytiems trūkumams šalinti suplanuotos priemonės.	Veikla organizuojama vadovaujantis kasmet tvirtinamu veiklos planu, jis viešai prieinamas internetiniame puslapyje.
		24.3. Siekdama teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su Departamentu bei kitomis kontrolės institucijomis. Socialinės globos įstaigos personalas yra susipažinęs su Departamento pateiktomis išvadomis dėl socialinės globos atitikties socialinės globos normoms ir gali apibūdinti socialinės globos įstaigos stiprybes bei silpnybes.	Visų vykusių patikrinimų metu buvo bendradarbiaujama, teikiama informacija ir dokumentai. Po patikrinimo su departamento išvadomis visada supažindinamas personalas.

	24.4. Socialinės globos įstaiga, gavusi iš Departamento informaciją apie licencijos sustabdymą, panaikinimą ar atsisakymą išduoti licenciją, privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad teisės aktų nustatyta tvarka būtų užtikrintas socialinės globos tęstinumas asmeniui kitoje socialinės globos įstaigoje (kartu su savivaldybe, priėmusia sprendimą skirti asmeniui socialinę globą, pasirengia individualų paslaugų tęstinumo asmeniui užtikrinimo planą).	Tokių atvejų globos namų veikloje nebuvo.
	24.5. Socialinės globos įstaigos administracija palaiko nuolatinį ryšį su savivaldybėmis, kurių teritorijoje veikia įstaigos ir kurių sprendimu asmenims buvo pradėta teikti socialinė globa.	Ryšys palaikomas nuolat ir pagal poreikį, kadangi globos namuose gyventojai gyvena tik savivaldybių siuntimu, vyksta bendradarbiavimas finansuojant paslaugas.
	24.6. Socialinės globos įstaiga teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina metinių ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui ir kitoms institucijoms.	Metines ataskaitas globos namai teikia teisės aktų nustatyta tvarka.
	24.7. Socialinės globos įstaiga teisės aktų nustatyta tvarka laiku teikia informaciją apie savo veiklą Lietuvos statistikos departamentui	Lietuvos statistikos departamentui informaciją apie savo metinę veiklą įstaiga teikia teisės aktų nustatyta tvarka.

REKOMENDACIJOS DĖL GLOBOS NAMŲ VEIKLOS TOBULINIMO

Nr.	Sritis, punktas	Rekomendacija	Pastabos
1.	6.6	Patvirtinti naują Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų nagrinėjimo tvarką	Esama Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių asmeniui registracijos tvarka (2014m.) nepakankamai detali, nėra konkretaus darbuotojo, atsakingo už žurnalo pildymą, nėra aiški pildymo procedūra. Tikslinga patvirtinti išsamią tvarką, reglamentuojančią neigiamo pobūdžio įvykių registraciją, nagrinėjimą, darbuotojų veiksmus ir atsakomybes.
2.	7.1	Patvirtinti Asmens pageidavimų mirties atveju formą.	SPPD rekomenduoja kartu su Asmens poreikių vertinimu fiksuoti Asmens pageidavimus mirties atveju. Tikslinga patvirtinti Pageidavimų mirties atveju formą, ją pildyti kiekvienam gebančiam išreikšti nuomonę gyventojui
3.	8.7; 10.3	Įsigyti papildomų kompiuterių ar planšečių gyventojams, aprūpinant jais filialus ir Centrinio padalinio korpusus.	Tikslinga būtų kiekviename globos namų padalinyje gyventojams suteikti bendro naudojimo kompiuterį su internetu prieiga.
4.	11.1	Siekiant nuolat kontroliuoti maitinimo paslaugų kokybę, rekomenduotina vykdyti periodines gyventojų (bent dalies) apklausas dėl maitinimo paslaugų kokybės, raciono pasirinkimo.	Gyventojai turi galimybes pateikti pageidavimus valgykloje esančioje knygoje. Išsamesniam gyventojų nuomonės ištyrimui ir maitinimo kokybės užtikrinimui tikslinga organizuoti periodines dalies gyventojų apklausas.

5.	17.1	Atlikti dalies Šlavėnų GGN gyvenamųjų kambarių einamąjį remontą. Remontuoti/keisti vieną ar pagal poreikį daugiau stoglangių antrame aukšte.	Šlavėnų GGN kai kuriuose gyvenamuosiuose kambariuose tikslingas einamasis remontas, sienų apdaila juose susidėvėjusi. Viename 2 aukšto kambaryje esantis stoglangis nesandarus, į vidų prateka lietaus vanduo, šalia jo lubos aprūpėjusios ir pažeistos drėgmės.
6.	17.4	Kalvelių filiale, viename pereinamame 2 aukšto kambaryje užtikrinti privatumą.	Kalvelių filialo 2 aukšto viename kambaryje gyventojui neužtikrinamas privatumas – kambarys pereinamas, iš jo įrengtas įėjimas į sandėlį.
7.	17.6	Rekonstruoti ir įrengti privatumą bei laisvą judėjimą vežimėliu užtikrinančias higienos patalpas visuose įstaigos padaliniuose.	Dalyje globos namų padalinių higienos patalpų nepakankamai užtikrinamas privatumas, tualetų plotai ir durų pločiai neužtikrina laisvo judėjimo vežimėliu.
8.	18.1	Atkreipti dėmesį į kambarių individualizavimą, įrengimą, gyventojų motyvavimą juos apipavidalinti pagal savo pageidavimus.	Rubikių ir Kalvelių filialuose dalis kambarių neindividualizuoti, juose nėra asmeninių daiktų ar dekoracijų. Tikslinga atkreipti didesnę dėmesį į šių kambarių apstatymą ir apipavidalinimą, į gyventojų motyvaciją ir įtraukimą į savo kambario įrengimą.
9.	18.4	Leliūnų filialo 2 aukšte įrengti didesnius langus – stoglangius.	Leliūnų filialo 2 aukšto gyvenamųjų kambarių langai-stoglangiai (šlaitinio stogo) nepakankamai užtikrina galimybę stebėti aplinką – yra maži ir pakankamai aukštai. Tikslinga įrengti didesnius langus tinkamame aukštyje.
10.	22.5	Iki 2022 m. pabaigos atlikti superviziją darbuotojams.	Vadovaujantis teisės aktų reikalavimais, supervizija turi būti organizuojama kasmet.

Vertinimą atliko MB „Soclegis“
Vertinimas baigtas 2021-12-20

Direktorius

Vykintas Bagdonas